

309765

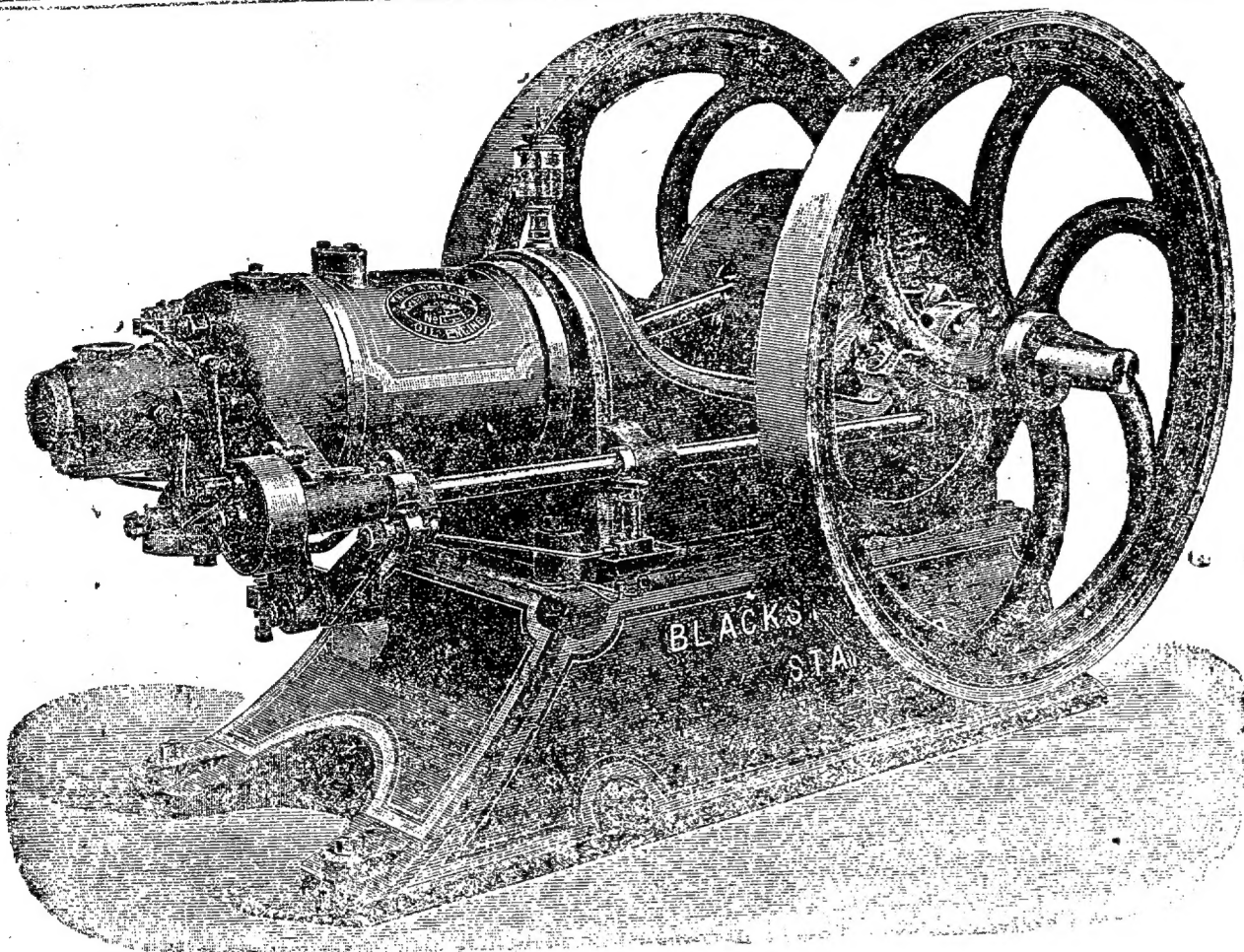
ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 6.
నంబరు. ౬

జెన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల 10 తేది మంగళవారం
సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర మాఘ మాస బహుళ షష్ఠి ౬.

NO. 258

నంచిక ౨౫౮

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కీరపనాయిలు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుకయోగించి కనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు కనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి శ్రమిచ్చునవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయును.

పోలు ఏజెంట్లు:

మార్షల్ సన్స్ & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము వాడి నంతమాత్రమే నయమగును.

మలభ కల 0-10-0 అలాలు.

మోహినితైలము రు 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం దిపో,

6, తంబుకెట్టి కట్టి, మద్రాసు.

ఇంపీరియల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు

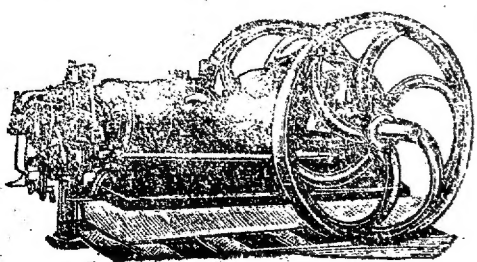
1949

ప్రయోగం తక్కువ !

సమృద్ధియు అధికము !

ఫలము ఎక్కువ !

(దయచేసి ఈ ప్రకటనకు ప్రయోగం ఇంగ్లీషు భాషలో జరుపవలెను) (కృతకతవద్దకి నానంది తయారు చేయబడినవి.)

క్రైండింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్ని రకముల కంపులు, కలర్ క్రైండింగు మిషనులు, సా తేనీలు, వేలింగు వెన్నలు, పీతెండగు నూనెలు, బెల్లింగు, మిల్లులన్నీ ప్రోత్సహించుటకు ఇతర అన్ని రకముల మిషనులు మావద్ద తయారుగా యున్నవి.

పి. జి. మాస్కరు ఆంధ్రు కంపెనీ, ఎంజనీయర్లు ఆంధ్రు కంప్రైజు దార్లు

అప్పాలా పేర్, పోర్టు, బొంబాయి.

P. G. Masker & Co., Engineers & contractors, Appollo Street, Fort, Bombay.

అన్ని భావలలో దొరుకును. రాజవైద్య వారాధునిక శిక్షణ, (1706) బి. చింతమణి, మద్రాసు.

శారదాంబ ఒక చక్కని నాటకము ప్రతివారు చదువ తగినది. క్రయం 0-4-0. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆఫీసు, మద్రాసు.

కంట్రోలు - గుంటూరు జిల్లా

జిల్లా కలెక్టరుగారి దిశ్చీకరణ నెలలో తెనాలి పట్టణ ముందు కంట్రోలు విషయమై ఆలోచించుట కొక సభ కూర్చుంటుంది. ఆసభకు కమిషనరీలో విశేషమంది వర్తకులను కొద్దిమంది రైతులను గలరట. సభ విషయమై రైతులందరికీ ప్రచురపజచయే సభగూర్చుంటువలన రైతులందరినీ కంట్రోలు వలన వారికిగలగు కష్టములను విన్నవించు కొనుట కవకాశము లేకపోయినది. దానికి తగినట్లుగానే కలెక్టరుగారు వారి దయచెప్పుటకు బహు 1 కి రు 7-4-0 వరకున స్వల్పధర విధించిరి. జిల్లాలో మాగాణిగల తెనాలి, రేపల్లె, బాపట్ల తాలూకాల రైతుల కిదియెంతయు విచారకరమైన విషయము. ఈ రైతులలో చాలామంది క్రిందటి సంవత్సరము కంట్రోలు భయమువలన ముందుగా ధాన్యమునంతను అమ్ముకొని వస్తుపడిరి. నితర ధమ్ములైన చెడిలినునెడి యుద్దేశముతో నీ సంవత్సరము మొట్టమొదటనే ఎక్కువ ఖరీదున్న పు ధమ్ములొనక చెడిరి. ఈ విధముగా జలుగుటవలన వర్తకులకు మాత్రము హానిగా లాభించినది.

ఈ జిల్లాలో కంట్రోల్ లెంతవఱ కవసరమో కొంచెమా ఆలోచించుము. తెనాలిపట్టణ జీవించు వీరనాండ్ర విషయమై విచారించిన, పల్లెలలో రైతులు ఖరీదు పెరిగినందు వలన ధాన్యయావమున నిచ్చు కూలి లెగించక మామూలు ప్రకారము కొజున కడ్డకులేక ఆడ్డకు లేవ్వే డిచ్చుచుండుట వలన ధాన్యమునకు ధర పెరుగుట నాండ్రకు లాభకరమేగాని నష్టముగాదు. కూలి ద్రవ్యరూపమున నియ్యబడు బస్తీలలో, కూలివాండ్రెప్పుడెక్కువ కూలి తీసికొనుచున్నారు. ఇప్పుడిచ్చుచున్న కూలి చాలనిచో దానిని వృద్ధిపఱచు కొనుటకు నాండ్రకే అవకాశముగలదు. ధరలు పెరుగుటవలన సోమరిపోతునకు కాలము గాదుగాని కష్టపడువాని కప్పుడును భుక్తికి లెరుగులేదు. రైతుల విషయములో నాలోచించుచున్న రైతుకు కావలసిన ఉలవలు మొదలగు పరధాన్యముల విలువయు, బండ్లకు నాగళ్లకు కావలసిన కాయసామానుల యనుపసామానుల వలయు, కుటుంబమునకు కావలసిన బట్టలు మొదలగు నితరవస్తువుల ధరయు ననేక రెట్లు పెరుగగా సంవత్సరమున కొకసారి పండు కున్నధాన్యపు వల రెట్టింపైనను కానపుడు కంట్రోలు వేర్పఱచుటవలన రైతు లన్నివిధముల నష్టముల పాలవుచున్నారు. వర్తకుల విషయములో నాలోచించిన, ధాన్యమునకు లెక్కువ ఖరీదున్నను ఎక్కువ ఖరీదున్నను వారు కొన్న ఖరీదునకు లాభము చూచు కొని యమ్ముచుండు గనుక వారి లాభమున కెప్పుడు చావులేదు.

ఇకను గవర్న మెంటుద్యోగక్షల విషయమై ఆలోచించుము. వారికి వారి జీతములుగాక గవర్న మెంటు వారు కరువుకర్త మిచ్చుచున్నారు. ఆభర్తము వస్తువుల హెచ్చుధర అకు తగినంత యిచ్చుచుండవలెనచో రైతు లెనను కనిపెట్టుకొని యున్న నాకర్లకు ధాన్యపు ధరపెచ్చినది గదా యని కూలిచ్చు ధాన్యమును కిగించక మామూలు ప్రకారమిచ్చియన్ని విధముల పోషించుచున్నట్లు గవర్న మెంటువారు గూడ వారి యుద్ధాగక్షలకు జీతములుగాని లేక కరవు భర్త్యముగాని వృద్ధిపఱచి పోషించుటవసరము. అంతేగాని యనకష్టములు పడి సంవత్సర మంతయు కృషి చేసి సంవత్సరమున కొక సారి ఫలిచు పంటకొనుట శోరు దెలుచుకొని నిరీక్షించుచుండి మేము వీరీ పండినంత మట్టనైనను ఫలిత మనుభవించునకు కొన్న కలెక్టరుగారు కంట్రోలు వైట్టి మమ్మిక్కటలు పాలనార్చుట పొడిగారు.

అదియునుగాక అర్థవాస్త్రజ్ఞులచెప్పనట్లువిశేషమైనను నాగరికత బాంసు కొలది అందరి ప్రజల జీవితమున కగుర్యయము కృద్ధి పొందు చుండును. మనదేశము గూడ నానాటికి నాగరికతలో వృద్ధిపొందుచున్నదనిగదా మనమందరము లెలంచుచున్నాము. మనదేశమునకు గూడ నితర నాగరిక దేశములకు బట్టిన గతియే పట్టినదిగాని మ కేవిపరీతమును లెటన్దించలేదు. ఇంకను మనద్రుష్టకాత్తు మనధాన్యముల ధర లెతరదేశముల వాటితో బోల్చిచూచినపుడు చాల తక్కువని చెప్పవచ్చును. స్వభావదీప్తముగా పెరుగుధరల ఫలితమును మన అదాయములను వృద్ధిపఱచుకొనుట మూలముగా భరింపవలసినదే గాని కంట్రోలును కృత్రిమ పద్ధతీవలన ధరలు పెంపొందకుండునట్లు పుటననుసరమునకాదు.

ప్రస్తుతము సాధ్యమైనదిగా లెలంచబడుచున్న ముండుసాధ్యమైనదనిగూడ జెప్పవచ్చు. ఇందులకు నిరుదీ శోజులలోగల ధరరతను ఇప్పటి ధరలనుగల కృత్యాసమే నిదగ్గమునీవిధముగా జూచినను కంట్రోలుపద్ధతి ప్రజలలో సోమరికనమును వృద్ధిపొందిండుటకును, మధ్య కొండలు మలభముగా బాగుపడుటకును, రైతు లన్నివిధముల కష్టనష్టముల పాలవుటకును తప్ప మరెవ్విధముగను ఆచరదీక్షమైనది గాదని తోచుచున్నది. కాబట్టి మాజిల్లా కలెక్టరుగారు రైతులనుగమేము కష్టపడి పండించుకొనన పంట ఫలితము నితరు లనుభవించునట్లు జేసి మమ్మిన్ని విధముల నిడుములపాలు జేయక కంట్రోలు అంతొగించి మా కనముల నీడేర్చు ప్రార్థనలు.

క్రొత్తపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య
కేరళాడి, కేవలై తాలూకా.

హైదరాబాదు.

1. హైదరాబాదు, ఫిబ్రవరి 4:—హైదరాబాదు బాంబయి అక్సౌంట్మెంటు జనరల్ గవర్నమెంటునకు వారిస్థానే, ఇంజనరుకు పారిటీకల్ సెక్రటరీగ నున్న మార్టీ నయ్యద్ మెహదీ ముసేన్ లెక్రొమిగాడు నియమించబడిరి.

2. విద్యాభ్యాస సెక్రటరీగ, రాన్ మహమ్మద్ గారు నియమించబడిరి.

3. మొదటితరగతి తాలూకుదారుగ నున్న మార్టీమొహమ్మద్ అలీఖాన్ పా హేజుగారిని కలెక్టరీ కమిషనరుగ నియమించుటపై ఎక్సిట్వట్టివు కాన్సిలు ప్రెసిడెంటుగారును నదరుల్యుతోముగారును శ్రీశారియెదుట ఆర్జిఫాతు మిచ్చిరి.

4. బార్టీ నండి దాక్టరుగాక కలెక్టి యుద్ధసంబంధముగు పనులలో సహాయములేసినందుకుగాను ఇండియాగవర్న మెంటు వారు తరకతాను బహుమతిగ నొసంగిరి.

5. హైదరాబాదుకు 11 క్రైస్తవమతమునందున్న జీడి మెట్లు అక్రమమునందు కుతువులకు నూలును, కార్మింబంధముగు నాద్యము అంతరించినదని కరువైద్య కాభాదికారి తెలుపుచున్నాడు.

6. యుద్ధసంబంధమున ఉద్యోగుల కీలుబడు అలవె నున్న 1829 ఫజీలి అంతమునరకును ఇయ్యవలయునని ఎక్సిట్వట్టివు కాన్సిలు ప్రెసిడెంటుగారు చేసిన సలహాను శ్రీశారింగీకరించిరి.

7. నిన్నటి యుదయము మెయిలు బండిలో నవ్వాబు సాలాబ జంగు బహదూరుగారు తమ వాగీతు ఆగు అజంటాకు వెళ్లిరి.

8. సాహారాల్లి కేష్మిటిగారికిని, వాసినతికిని, యుద్ధసంబంధముగు కార్యములలో సహాయము చేసినందుకే ఇండియా గవర్న మెంటువారు పతకంహుచునను చేసిరి.

9. నిన్నటి దినము మూడవ తరగతి వకీళ్ళ కరీఖాఫలి రములు వెల్లడియ్యబడి. కరీఖుకు దరఖాస్తు వెట్టిన గుమారు నున్నూరు కుంజిలో 22 మందిమాత్ర ము తీర్చులయిరి.

10. కడతిన గురువారము రాత్రి సికింఖాగారు కంట్రోన్ మెంటు మార్కెటుకు సమీపమునందున్న సుకోజీనీ బాయిగారి గృహమువరకు సిస్ట్రీలు చేరీవజ్వని విలదగ పోరి ను నలు ఇంజిన్వర్త రగు అల్లుర్ మజీదు సాహేబుగారు చవటి కేగి తరికి తించ గ రక్తముతో నిండియున్న యొక క్యురకీలరము కనవించెను. విచారణవైన ఆకేసు ఇంజనీరింగు అఫీసునందు పరిశో డున్నట్టియు, దాక్టరు ఆర్. డి. జి. వాయుడుగారి అల్లుడును అగు డి. డి. జి. నాయుడు అని తేలికది. పిమ్మట చనిపోయిన యాతనిని చూచుట అనానీత్యుత్వ మున్నట్లు తేలికది. కరోజీనీబాయి గదిలో దాక్టరు ఆర్. డి. జి. నాయుడుగారి రివాజుకు కనిపించినది. అందుండు ఆరు తోటాలలో ఒకటిమాత్ర ముపయోగింపబడినది. దాక్టరు ఆర్. డి. జి. నాయుడుగారిని, వారితమ్ములగు ఆర్. వి. నాయుడుగారిని, సుకోజీనీబాయిని పోలీసువారు వట్టుకొనిపోయిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

11. ఈదిగువ చెప్పుటకు సుద్యోగులు రిజెన్యూ కరీఖులో ఇంజనరుకు ఉత్తీర్ణము కావలెనను, కరీఖుకు చదువుటకు గాను, తీరము లేకుండ ఒక సంవత్సరమునెలవు వారి శొనగ బడెను. కుటన మూడవతరగతి తాలూకుదారుగు ఇల్లహీం అలీఖాన్ పా హేజు నల్లగొండయందు అసిస్టెంటు రివిన్యూఆఫీసరు గ నున్న యాదవ త ర గ తి తాలూకుదారుగు అహమదు యాదంగం బహదూర్ గారు కరింజగరం జిలకను వైశ్ణవ మూడవతరగతి తాలూకుదారుగు సుబ్బాను అహమదు సాహేబుగారును, (4) పర్షిబీ జిల్లాలో అసిస్టెంటు రివిన్యూ ఆఫీసుగనన్న, మూడవతరగతి తాలూకుదారుగు తినియార్ ఖానీసాహేబుగారును రి కెవిన్యూ అసిస్టెంటు సెక్రటరీగనన్న మూడవతరగతి తాలూకుదారుగు మిర్ తురా అలీఖాన్ పా హేబుగారును, (5) పరంబా తాలూకాయందు నాల్గవతరగతి తహసీల్దార్ గు మిర్ బహద్దూరు అలీసాహేబుగారు (7) నాంజీకు తాలూకాయందు నాల్గవ తరగతి తహసీల్దారుగనన్న సాదత్ అలీఖాన్ పా హేబుగారు (8) కలవరతితాలూకానైన యందు నాల్గవ తరగతి తహసీల్దారుగు మిర్ మహబత్ అలీసాహేబుగారును, (9) లోలీతాలూకానైన యందు నాల్గవతరగతి తహసీల్దారుగు మిర్ హుసన్ అలీసాహేబుగారును, (10) తేజరకొండ తాలూకా నైనుండు నాల్గవతరగతి తహసీల్దారుగు మొహమ్మద్ ముజమ్మల్ సాహేబుగారు, (11) తిలయా తాలూకా యందుండు నాల్గ

వతరగతి తహసీల్దారుగు ముసేన్ యాదంగూన్ పాగారును మంజూరగా, నైనుండు నాల్గవతరగతి తహసీల్దారుగు బిషిన్ దీన్ అహమదు సాహేబుగారును నీరు యందు రాజోత్త ఖాన్ దాద్ నెలలో జరుగు కరీఖులో నైనుండు 1880 ఫజీలి అకాయి నందు జరుగు సంవత్సర కరీఖుయందైనను ఉత్తీర్ణయి లెదగ తమ తమ కనులతో జేరవచ్చును.

12. సంస్థాన్ సీరజపల్లి రాజీ యగు చీలం జానకీ బాయిగారు నిజాము రాష్ట్రమును వదిలి 25 దినములు అయిట సంవారము చేయుటకు తీర్మానమొకటిగా కొరగా అనుభయొసంగడ మయినది.

13. మొహమ్మదు అక్బర్ కజరీ హైదర్ గారు ఇంత కరకును నిజాము రాష్ట్రములో హో.సె. సెక్రటరీగ నుండి చేసిన కార్యములకు శ్రీ. నామగారు సంకసించియుట ఎక్సిట్వట్టివు కాన్సిలునుండి వెదతిన శ్రవణన మూలముగ జైడి చేసిరి.

14. నెలవునైన లండనుకు బోయాయున్న నైసామ్మ కాభాధ్యక్షులగు గ్లాస్విగారు నిన్నటిరాత్రి మెయిలునందు హైదరాబాదుకు వచ్చిరి.

వైశ్ణవ పాద్య

16. జనవరి 28	జనవరి 10	మరణం 98	వైశ్ణవలన 63
„ 29	„ 24	„ 188	„ 66
„ 30	„ 3	„ 189	„ 64
„ 31	„ 19	„ 185	„ 70
ఫిబ్రవరి 1	„ 9	„ 146	„ 86

28-29 తేదీలలో రెసిడెన్సీయందునూడ ఒక్కొక్కరు వైశ్ణవలన మరణించిరి.

చంద్రరేఖావిలాపము

హాన్యరని ప్రబంధరాజము: హానిచించిల్లకరి ప్రసీతము “ఈకృతికి ప్రముఖుగా గృతి - నే కవులును జెప్పఁజాల రిదిలిరుదము.” - ఇగ్గకవి. రెండవకూర్పు. 12.

అపూర్వసంఘసంస్కరణము

కాలానుగుణ మైన “యద్భుత గ్రంథము.” “అక్షర లక్ష లిచ్చినను చాల” దని పొగ దగన్నది. ఆ. కి.

వనంతనేన
అతిమనోహర మై యభినవకావ్యము పెక్కు
ప్రతికల మెప్పు వడసినది. 0-8-0.

సీతకథాసంగ్రహము

చిరకాలమునుండి చాత్రగ్రంథము. 20,000 ప్రతులు వ్యాప్తిలోనున్నవి. అందఱు చదువదగినది. ఆ. 4.
కాళ్లకూరి గోపాలరావు గారు,
4, ఆచారపుక నందు, బార్లి బాక్, బీకరాను.

ప్రత్యేకపు ఖాళీ అమ్మకము.

దిగుల చొకధరలు.

ఇంటివైన కచ్చు పెంతులు.	ఇంటివై కచ్చులు.	ఇంటివైన కచ్చు పెంతులు.
------------------------	-----------------	------------------------

మిక్కిలి తేలెక మంగురూకు నూడి పొక్కులు మాడిరెంతులు ఇప్పటిమో వ్రుల ననుసరింక అనిరియ్యకములు, శోటర్ల పెన్ను, కగ్ మిల్లులు, పాలిమర్లు, మున్నగు వాని సహాయములే తయారుచేయబడును. అర్జున ఇచ్చిన ఇప్పటిమో వ్రుల ఇటుకలు, శ్రేష్టమైన ఇంటివైకచ్చులు, ప్లాక్ ఇటుకలు, హోలో ఇటుకలు, రిడ్జలు (ఇంటివైకచ్చు పెన్నులు) ప్లాస్టువైలైట్లు, వెంటిలేటర్లు (ధారాళముగా కుళలమైనగాలి ప్రసరించునట్లు చేయు సాధనములు), అలంకారమైన సాదామైన లోకత్యులు, క్రిందవ్రురాల్లు (ప్రోంగున్లు) (వీలింగున్లు) మొదలగు అన్ని విధములైన కచ్చుమానులు ప్లీంథు క్లెఫ్తోను, గ్లెస్సు క్లెఫ్తోను పురమాక్షిగా తయారుచేయబడును. వానికరీ, డ్రాయి కేజి గొట్టుములు, రెంట్లు (కుంపులు) డిమాడి గొట్టుములు, పర్ కీకాపాజివక మొదలగునవి కూడ తయారుచేయబడును. ఒకసారి అర్జున ఇచ్చి చూడ ప్రార్థన. ఉత్తరములు ఈ క్రింది విలాసమునకు ప్రాయశఃతము మానేజరు, బి. ఎన్. ఇండస్ట్రీయల్ హోమ్, (1976) పోర్టు ఒల్లూరు, (కొన్నిగిట్టులు)

Manager
B. N. Industrial Home
P. O. Ollur. (Cecchin State.

సంస్కరణచట్టము-ప్రస్తుతస్థితి

దివాన్ బహదూర్ మోచెర్ల రామచంద్రరావు
పంతులుగారు

ఆంధ్రదేశమునందున్న సామాన్య జనములలో ముఖ్యము దిరమన స్వరాజ్యమునకు వేరైన మహాసంఘ కాళాసంఘము వాటివలననే నొకటిగ జన్మించి రామచంద్రరావుగారి ఆధ్వర్యమున జన్మించినది. ఇది దివాన్ బహదూర్ మోచెర్ల రామచంద్ర రావుగారు సంస్కరణచట్టమును గూర్చి యుపన్యసించిరి.

ఆధ్వర్యము పంతులుగారిని ఉపన్యసించ గోరుచు వారు రామచంద్ర పురమున పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగా నుండి రిరియ, చట్టసర్వాధికారులను పంతులుగారు ఆసాధారణ శ్రద్ధతో పట్టుకొనిన జనోపయోగ కార్యముల నిర్వహించుచున్నారని మితవాదులలో ప్రసిద్ధిగాంచి యేభావకీయమైనది. పంతులుగారిని పట్టుదలయందును మించువారు లేరనియు, బొంబాయిలోని పంతులుగారు దక్క హిందూజాతీయలోనికంటే పట్టుదల గలవా రొకటా లేరనియు చెబుతున్నది. ఇది సత్యమని గాని రామచంద్రరావుగారిని గూర్చి ప్రకటించిన జాతిప్రాయమును చదివిన పంతులుగారిని ప్రశంసించ గోరె.

పిమ్మట పంతులుగారు లేదీ ఆధ్వర్యము తమనుగూర్చి ప్రశంసించినందులకు కృతజ్ఞత వ్యక్తించి రాజ్యచంద్రపురమున దలింపక రాగాలకు మాపున స్వరాజ్యమునకు వచ్చి జాతీయ సంఘముగాను తమయొడ జూపింపదలంప నున్నందున ఉపన్యసించు మొదలు పెట్టిరి. తొలితర జాతీయ సంఘమునకు తమకును గల సంబంధమును గూర్చి చెప్పజేసిరి. నేను మితవాదులలోని వాడను. అయినను జాతీయ సంఘమును విడువలేదు. జాతీయవాదులు, మితవాదులు జాతీయ మహాసంఘమును విడిచిరను వాడును సత్యమును కరుదురను. ఆమృతపరమందలి సభకు తడవకుండుట హేతువు లేదని రాస్యభక్త దక్క మరెవ్వరీ కాదు. పండిత మదనమోహన యాలభ్యగారు ప్రశ్నోజ్ఞగా నావ్యాసించినను నీయావ్యాస ను సంగీరింప కలంబడకుండుట మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నాను అని చెప్పిరి. సభకులలో నొక కొందరు పంతులుగారు మితవాది సమావేశమునకు వెళ్ళిగిరి. మిగిలిన యావ్యాసమునకు రాజీనామము దింపజేసి వెళ్ళిరా! యని గురజాడ సూర్యదాసాగిరి.

గత హిందూసంఘమునకు రంగస్వామి అయ్యగారు మితవాదులను గూర్చి కలసివచ్చినందున తాము చూచితిమని యు జాతీయవాదులు మితవాదుల దూరమయిందే కాలము పుచ్చుచున్నారనియు, వారు రాజకీయవిషయము, సత్యసంకల్పము ఇదివి ఒకప్పుడు గడచి యుచ్చుచున్నది ప్రతికామమునందును ప్రపంచమునందును మితవాదులయొద్దను ఆసాధారణము అను విషయముల నాలోపించుచున్నారనియు, దేశావస్థకు పంతులుగారు కొంతయోగ్యుని విడిచిరను మాత్రము సభకులకు పొడనూపిరి. జాతీయవాదులు, మితవాదులు జాతీయమహాసభను విడిచిరి. అట్లే యులకు జేతనముల సభివృద్ధి చేయటయందు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడిరనున్న నాలోపించుట కినుమకయిన కారణము లేదని పంతులుగారు నడిచిరి.

అవల పంతులుగారు జాతీయవాదులు అడిగిపన్నారని చెప్పి సత్యకట్టిరి. అందు నుభ్యముగా లోకమాన్యుడగు బాల గంగాధర తిలకను ప్రశ్నోజ్ఞప్రమాణముగా వెదక వారంభించిరి. తమ వాక్యములచే గాఢమైన ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మిస్టు ప్రతికా సంపాదకులగు సుబ్రహ్మణ్యగారిని ఒక కొంత పొగడి వాడు అత్యంతమ మహాసభనుగూర్చి వ్యాసిన వ్యాసమందలి తిలకగారు వా రాలోపించిన విషయమును చదివె. తరువాత మహాసభలకును సమృద్ధిర మందలి విషయములనుగూర్చి మచిలీపట్టణములో తమ ఆభిప్రాయమును వెల్లడించినా మనము, సంస్కరణ చట్టము ఆకాంక్షనను, అప్పటికిర మును మొదటి విషయ భాగముందు మాత్రము ఆభిప్రాయ భేదము కలదు గాని యా చట్టమును సాధ్యమయినంతవరకు ఆచరణయందు ఉపయోగపడు క్రియ దిని యోగించుట యందు మాత్రము జాతీయవాదులకు తమకును సభిప్రాయభేదము లేదనియు చెప్పిరి. మరియు సభిప్రాయభేదము లుండుట వారికి ఇష్టము

గాని యొందోరుల దూషించుట యశచిరము లేదువును జాతీయ వాదులకు ప్రశ్నోజ్ఞవిషయమునకునే లేదనియు మితవాదులు మున్నందు తాము జేతులదలిన విషయముల నొక కొన్నిటిని మితవాదిగమానేకమానందే ప్రయత్నింపవార మనియు చెప్పెను నొక ప్రశ్నకుండి విద్య వ్యవహారమును మున్నగు సంశయముల చదివె. ఇయ్యది సామాన్యజాతి. ప్రశ్నమునుండియు మహావాక్తరివత్సరము కాననన గూర్చి సభకులకుం గుపపాదించుచున్న విషయములే యియ్యది ప్రశ్నోజ్ఞకు మితవాదు లేర్పాటుచిన యంశములని యనుట కేమికాన మని విన్నవారొనగొనిరి.

పిమ్మట మితవాదులు ఈసభకునుగూడెను చేయుట న్ను మహావాక్తరియలను గమనించి యందలి యంతరాయముల నెరుగ సమర్థులు ప్రశ్నోజ్ఞ మోచుచున్నందును సంస్కరణ చట్టమందలి కొన్ని యంశములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. వారిలో ఆవాచకమును నివారణ కాననిర్యాణసభయందుండుట వాస్తవత రాజ్యపాలన కల్లుచున్న తొలి సోషావర్య యొగించిరి. తనూపించున గతర్పణకు తమ యిష్టము వచ్చిన రీతిని పన్నులు నిధింపజేరరు. పన్నులు నిధింపక నివారణమున వారు స్వతంత్రులయినను ఆవాచకమును నివారణ ప్రజల యందలినుట వారి కంత స్వతంత్రుల నీలుపడదని చెప్పి విశ్చితుల సభ యొకటి యుండుట మిక్కిలి తేమోవాచకము. అయ్యది సవరణసభగా నుండవలయును ఇందలి సభ్యులకు, ఎక్కువొకట దక్షిణాఫ్రికావద్దలిగ నుండవలయు గాని అట్లే లియూ పడతి ఉండరాదని చెప్పిరి. మరియు ఇండియా నెక్టి టరీగారికి యిప్పుడంత స్వాతంత్ర్యము దదనియు పార్లమెంటు సమ్మేళన సంఘము వారపడవచ్చును హిందూజాతీయ విషయముల పంకించుచుండుట మనకుమిక్కిలి తేమకరమనియు చెప్పిరి.

తమకు విశ్వవత్సములు రాజకీయ సభలయందుండుట మిక్కిలి ముంపించుచు మహావాక్తరియందీ సభ్యుని మానకరములనియు ఒక కక్షివారు తమయంతరము కొనసాగించుకొనేతన్నవారెండుకక్షిప్రయోజనము తమయంతరము ఆచరింప సమర్థులై యుండవలయు ననియు చెప్పెను ఆంధ్రోజ్ఞకక్షి భావముల నెరిగించిరి

ఆధ్వర్యోకోపన్యాసము

ఆధ్వర్యము ప్రసంగించుటయందు పంతులుగారు జాతీయ వారు లేలవచ్చును మితవాదుల దూషించుచున్నారని చెప్పట యసత్యమనియు వారి తీవ్రముగ మితవాదులకు విరుద్ధమనుచున్నారనియు అయ్యది తప్పిదమనియు మితవాదులును అట్లే న్యాయుండియూ మున్నగు పక్షిలలో జాతీయవాదుల తూలనాచుచున్నారనియు చెప్పిరి. మరియు ప్రపంచమున వారు విమర్శనకు గినియవలదనియు సమానముగలి యుండుట యనియు వారికి హితముచెప్పిరి.

జాతీయవాదుల కర్తవ్యములు లేదనియు తమకు యొకరివీరమునకు మరొకరితోనులపట్టి కలదనియు చెప్పి ఒకనుగూర్చి ఆధ్వర్యము జాతీయవాదులకు మితవాదులకు విషయము ప్రశ్నోజ్ఞ నొకరానిని తయారుచేయుటకు నికమ సంస్కరణచట్టము పూర్తిగ వర్తించుననియు జాతీయవాదులు తమకు ముందు పూనున్న కార్యకమమును ఒకటికొకడు మానములలో ప్రయత్నింపవలదనియు తెలియజేసిరి. పిమ్మట పంతులుగారు రాజకీయసభలనుగూర్చి తెలిపిన యంశములకు వారు తమ కృతజ్ఞత చెప్పి ద్వంద్వసభలను యుననీ భూతవర్తమానకాల మాలయం చెప్పి మును లేమినిపట్టు హిందూజాతీయన కొనసాగ గలదో యన ననుమానము, పొంది సభముగించిరి.

కొత్తరత్న ప్రభుః—ఈనెల 2 లేదీ సోమవారము టిప్పురాజుగారి నెల్లూరు పురమండలమున బాలసరస్వతి, అవధాన పంచాంగ, ఆశువేద్ర సింహాద్వైత్య నేక రియవాంకి తులగు కొన్నికవు సోదాశవుల యాశువిరాసభ జరిగెను. సభాప్రారంభమునందు సోమపూడి కనకయ్యగారు వీరంద్రులచే వ్రాసికొనదగినంత నేగములో జెప్పించునది ఆ గానసాధి జరిగిరి. అందులకు కవులంగీకరింపక “మమ్మ వరీక్ష చేయవలయున్నది లేదో సభాగవిరమ వచ్చునని చెప్పిరి. అందువై సభాసంతరము కనకయ్యగారు “మార్చి నెలలో విద్య త్వర చేప్పించెదననియు, అందులకు వీరే తెలిసి పొండికము మొదలగునది యున్నటుల పండితుల మభిప్రాయమందిన నూట తదాత్త బహుమాన మొసంగెద”ననియు చెప్పిరి. అందులకు కొత్తరత్న ప్రభు లంగీకరించిరి. సభ మున్నెలలో జరుపు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది—ఒకవిలేఖనము.

ఆంధ్రోజ్ఞ గ్రామోద్యోగముల సంఘము.

అయ్యది గ్రామోద్యోగముల మోహరంగపు నా కులమున కాళామడుకే గాక గ్రామోద్యోగముల యొక్కయు, గ్రామ వాస్తవ్యులయొక్కయు తెచ్చు ఇబ్బందులను, ప్రస్తుత స్థితి గతర్ప మెంటు వారికి తెలియవలయుటకు అనేక సంఘములు లేలగు జిల్లాలలో ఏర్పడి యిచ్చేయ మున్నవి. అయ్య సంఘములు లేలగుపని సాధకముగ జేయుటకును, గ్రామోద్యోగములను గతర్ప మెంటు వారికి చాలకాలమునుండి కలిగియున్న అయ్యమును నివారణ చేసి వీరేవచ్చుటకు గతర్ప మెంటు వారికి నమ్మనముల జేయుటకును, లేలగు జిల్లాలవన్నిటిని కరుణార్పి యొక సంఘమును రాజధాని కగరమును మద్రాసు నందు ఏర్పాటు చేయించగోరుచు ఇందలలో కొందరు అభిమానులు యత్నించుచున్నాడు.

గతర్ప మెంటు పరిపాలనావిధానములో ప్రాతిపదిక ము గ్రామము. వానిపాలనను నిర్వహించువారు గ్రామోద్యోగములు అట్టి గ్రామోద్యోగముల స్థితి చేదు కడుదైన్యముగ మున్నందులకు సంసిద్ధములేదు. గతర్ప మెంటు వారు జేతేమమునకుగాను ఎట్టి సంస్కరణములు చేయబూతుకొన్నను గ్రామమును చక్కబరచిన గాని అట్టి సంస్కరణములు ఫలద్రములు కానేవవు. గ్రామోద్యోగములస్థితి బాగైనగాని గ్రామము ఆకుపాలమైనస్థితికి రాదు. గతర్ప మెంటు వారిమాత్రము న గమనించవలయు లేదు.

గ్రామోద్యోగముల ప్రస్తుత స్థితికి తోడు మోహరంగపునా కులమునకానే తీసివేయవలె ప్రయత్నములు జరగుచున్నవి.

గ్రామోద్యోగముల ప్రస్తుత స్థితి వారిలోగల, వారికికచ్చి చేయుమార్గములు వీరేవన్నిటిని మహావాక్తరియందీ తెలియబరచి వారిని పారపాటుఅభిప్రాయములనుండి ములించుటకు విశేష ప్రయత్నములు చేయవలసియున్నది. మహావాక్తరియందు వాడు ఏసంస్కరణములైన నను, విశేష ప్రయత్నములతో వారికి తొందర కలిగించినగాని చేయరు. అంతవరకును కచ్చములేదనియు లేదనియు భావించుచుండురు. అతితీక్షణ గతర్ప మెంటు వారికి గ్రామోద్యోగముల కచ్చములను తెలియజేసి అట్టి జిల్లాల గ్రామోద్యోగములయొక్కయు సుఖము మొదటి మద్రాసు నందుండుట ఆవిశ్వమును మాయభిప్రాయము.

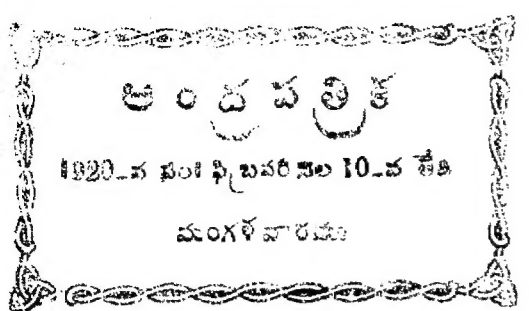
ఇట్టి సంఘమును ఏర్పరచుచున్న మై గ్రామోద్యోగములందరును ఇతివంతు ఏర్పడియున్న సంఘములు గ్రామోద్యోగముల అభిమానులును తమతమ అభిప్రాయములను ఫిరేవరి నెలలలోగా మద్రాసు మైలాపూరులో హైకోర్టు కలెం గా నుండు మ-రా-రాశ్రీ వేడుకపు రామదాసు పంతులుగారికి తెలియబరచ గోరుచున్నాము. ముఖ్యు కీ సాధన మంగీకార మొయ్యెదల అట్టి కచ్చములు నొకదానిని మద్రాసునందు సాన్య మునంత కర్వరలో స్థాపించ ప్రయత్నములు చేయవలెను. ఇట్టి ప్రయత్నములు కచ్చిలోను లేలగుజిల్లాలలోని గ్రామోద్యోగములందరును ఏకగ్రీవముగా తోడ్పడుట తవసరమై యున్నది.

వేయవరపు రామదాసు
పురాణం నాగభూషణం
వై. నారాయణమూర్తి
పోమూరి బాపిరాజు
కొ. సుబ్బాపు

ఇనాం! ఇనాం!!

రెండుతరాల ప్రాచుర్య మవినవారికి కలువినాంతులో మిక్కిలి న్యాయముగా ఉద్రించబడిన 1920 వ సంవత్సరపు నొమ్మలకాల్పండును మంచబడును. దరఖాస్తుమాత్రమే సత్యమొనగాక బాహ్యులేన క్యాల్పండును మంచబడును.

Rajvaid Sri Bamandasji
Kaviraj
152, Harrison Road
Calcutta
(2057)

నాల్గవ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ.

కడలిస తల ఆదివారములందు జరిగిన నాల్గవ ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ కార్యక్రమము కొంతవడి ఆశాభంగమునకు కారణమయ్యెను. సభాధ్యక్షుల వహించ నంగీకరించిన, కట్టించుచు రామలింగారెడ్డిగారు ఆస్వస్థతచే, తమ వాగ్దానమును చెల్లించ లేకపోవుట, మొదటి యాశాభంగ ము జెప్ప వచ్చును. రామలింగారెడ్డిగారు విద్యార్థిమహాసభ సమావేశమందు, విశేషానుభవము గలవారు. సుక్ర సిద్ధాంతములు, దేశభావద్యమభిమానులు. అట్టి వారధ్యక్షులై, విద్యార్థులకు నూతన సంశ్లేష మొనగడరని అనేకులు నిరీక్షించుచుండిరి. కాని, తుట్టుకు కన్యధా జరిగెను. గౌ. వెంకటవతిరాజు గారకుటికపుడు అధ్యక్షుల వహించవలెనని కొంత వడినన, వెనడియక వెంటనే నా భారమును వహించి, విద్యార్థులకు చక్కనియందుజేత మొనగి తమ ఉదారస్వభావమును వెల్లడించిరి. ప్రథమ దినపు కార్యక్రమము నాంగ్లభాషలో జరుపుట, మరయొక ఆశాభంగకారణ మని జెప్పవచ్చును. అధ్యక్షులెరువును ఆంధ్రులు, విద్యార్థులు ఆంధ్రులు. ఇతర సభికులను ఆంధ్రులే. గవర్నరు గారి, మరియు యున్నతప్రభుత్వవ్యవస్థగి గారి సభకు విచ్చేసి యుండలేదు. అట్టిస్థితిలో, ఆంగ్లభాష ఎవరి లాభముకొర కుటయోగింపబడెనో తెలియదు. ఆంధ్రవిద్యార్థుల నందరిని నేక ప్రదేశమున జేర్చి, వారిలో నూతనోత్సాహమును ప్రజ్వలించజేయు చున్న మహాశక్తి ఏదయో, విద్యార్థులు గుర్తించి యుందురు. అది ఆంధ్రభాషయే యనుట తెలియదు.

కామయెడల, ప్రత్యేకముగ నాంధ్రవిద్యార్థి సభను జరుపుట కావశ్యకతలేదు. చెన్నరాజభాని వారందరును కలసి యొకసభను జరిగవచ్చును. పెద్దవారికన్న పిన్నవార లాదర్శప్రాయముగ నుండురు. ప్రాతరాసవలను విడనాడవలక, పెద్దవారాంగ్లభాషావ్యాసములవలన నెక్కుడుగౌరవము కలదని తలంపవచ్చును. విద్యార్థు లటులగాక, ఆదర్శమునే ప్రధానముగ నుంచికొని, దానికొరతై పొంగి పారలేక స్వగ్రోత్సాహము జూపుట సహజము. అట్టి మాతృభాషాభిమానము విద్యార్థులసభలో కార్యరూపము దాల్చుకుండుట శోచనీయుము. సభ్యులలో విశేషముమంది మదరాసు లో జదివెడి విద్యార్థులుగ నుండిరి. ఇరీక్షలు సమీపించుటచే ఆంధ్రదేశమధ్యమునుండి విద్యార్థు లధికసంఖ్యలతో రాజాలకబోయిరి. నున్నూరు జరిగెడి సభలు, అనుకూలసమయములందు గూడుట భావ్యముగ నుండును. ఇట్టిలోపములు కొన్ని యున్నను, ఆంధ్రదేశమునందలి వివిధభాగముల విద్యార్థులను ఏకవేదికపై తేరి, చక్కని కట్టుదలతో జరిపి, ఏలగునపు డెల్లను తమలో చీలిక గలుగకుండ భిన్నాభిప్రాయములను సద్దానించి, బంధువులయొక సహాభివము జూపుట ప్రశంసాస్యము. విద్యార్థులు భావికాలమున దేశభాగ్యతలను నిర్వహించవలసి వచ్చినపు డి యనుభవము తెలియేని అక్కరకు వచ్చును. ఆహ్వానసంఘాధ్య

క్షులును, అధ్యక్షులును, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్వాహకవ్యవస్థకు చక్కగ నిరూపించి, విద్యార్థుల ధర్మములను తేటపరచిరి.

రాజకీయవిషయములను వశించుట మంచిదే యని, అధ్యక్షు లిరువురును అంగీకరించిరి. కాని, విద్యార్థులు రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుట మంచిది కాదని, అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను. దేశప్రభుత్వము గొందరు తమకు నిలువ హెచ్చరించుట ఆచారమయినది. దీని యావశ్యకత మూల మంతగ బాధపడుట లేదు. విద్యార్థులెవరును రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుట కలుగజేసికొనుచున్న నిదర్శన మెక్కడను గానరాదు. వారు రాజకీయోపన్యాసములకు ధారాళముగ బోవుచున్నారనుట మాత్రమువాస్తవము. ఇందువలన నష్టము గలదని, భారతీయులెవరును తలంపజాలరు. విద్యార్థులకు చదువుమీద శ్రద్ధ తగ్గు నని, కొందరు తలంపవచ్చును. ఆపుడపు డొక రాజకీయోపన్యాసమును విడుట వలసి, చదువుమీది శ్రద్ధ తగ్గు ననుట విచారితము. విద్యార్థులు, వినోదముల కన్నిటికిని వెడలుచునే యుండును. సంఘ, మతసంస్కరణోపన్యాసములకు వెడలుటకు, పాఠశాలాధికారులే వారిని ప్రోత్సహింపరు. అందుచేత, రాజకీయోపన్యాసముల కెత్తుడో యొకమారు వెడలినంత మాత్రమున, చదువునకు భంగము కలుగజాలదు. ఇదిగాక, కాలేజీ తరగతులలో జదివేడివాడు తప్ప ఇతరవిద్యార్థులు రాజకీయోపన్యాసములకు వెడలుట కిచ్చగించరు. కాలేజీవిద్యార్థులు సామాన్యముగ తమ బాధ్యతలను గ్రహించుస్థితిలోనుండురు. ఉపన్యాసములకు వెడలుటలేక, విద్యార్థులు మరియొక విధముగ, రాజకీయవిషయములలో నెలుల పాల్గొందురో తెలియదు. ఒకవేళ ఏలున్నను, ప్రస్తుత మట్టి యువదవమునకు తావులేదు.

పూర్వమెల్ల జరిగినను, విద్యార్థులసభ యము లేనిది, నూతనవిధానములలో శాసనసభ కెన్నికలు మొదలగునవి సులభముగ కొనసాగునాయని యాలోచించవలెను. లక్షలకొలది ప్రాబుర్లలో ప్రభాభము గలిగింది, వారి సమ్మతుల బడయునొచ్చెడి అధ్యక్షులు ఎండజిలహమునో అపేక్షించక తక్కును. మంచి చెడుగులను కొంతవడి గ్రహించగల కాలేజీ విద్యార్థులెందరి సాయమో తప్పక అక్కరకు వచ్చును. ఆంగ్లదేశమునందు, పార్లమెంటుసభల ఎన్నికలకు, కాలేజీ విద్యార్థుల సహాయముగై కొనబడుననియు, విద్యార్థిదేశముయొక్క తాములుసహాయుడవడితి మనియు, రామలింగారెడ్డిగారే వెతుక నొక మారు చెలిపియుండిరి. విద్యార్థులకును, రాజకీయవ్యవహారములకును సంబంధ ముండరాదను సిద్ధాంతము సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టజేసిన పిమ్మట, తక్కువ మార్పు జెందవలెను. విద్యార్థులు తమ చదువులకు భంగము కలుగకుండ రాజకీయ విషయములందెంతవరకు పాల్గొనవచ్చునో, ఆ సరిహద్దులను నిర్ణయించవచ్చును. కాని, విద్యార్థుల నావాతావరణము నందసలే తిరుగనియగూడదనుట, విచేతము గాదు. విద్యార్థిసభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు కొన్నితీర్మానములను కావించుట, యంతసమంజసముగ గన్పట్టలేదు. ప్రభుత్వము వారికి మనవిజేయుట కితర సభలనేకములుగలవు. అట్టిసభలకు, విద్యార్థిసభ నొకదానిని జతజేర్చుట అగత్యము కాదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము త్వరలో నిర్మించబడవలెనని, విద్యార్థిసభవారు తీర్మానించిరి. ఆంధ్రవిద్యార్థుల కష్టములు గట్టి

క్కుటకు, ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయ మంత త్వరలో నిర్మితమయిన, నంత లాభకరము.

జాతీయవిద్యను ప్రోత్సహింపవలెనను, ఆంధ్రజాతీయకళాశాల మదనపల్లి కళాశాలల సభించించుచు, వాటి పోషణకొరకు, ధనమును ప్రోత్సహించుచు ఆంధ్రయువకుల నీ సభ గోరుటయొక భావ్యముగ నున్నది. ఆంధ్రవిద్యార్థుల యువయోగముకొరకై చెన్నపురిలో నాంధ్రవసతి గృహమును నిర్మించవలెనని, సభవారు ప్రణయము కోరుచున్నారు. విద్యార్థుల కోర్కెల నాంధ్ర ప్రభుత్వము త్వరలో సఫలము గావించుట భావ్యము. సహకారభావమును విద్యార్థులలో వ్యాపింపజేయువలయు నని కోరుట, మిగుల ఉచితముగ నున్నది. స్వదేశపు సరకులనే సాధ్యముగనంతవరకువయోగించుని, కోరినతీర్మానము, తీర్మానములలో కల్ప ముఖ్యమైనది ఎంచవచ్చును. స్వదేశోద్యమవ్యాపనమునకు, విద్యార్థులు తలపెట్టి నచో, విజయము త్వరలో జేరవచ్చును. స్వభాష, స్వీయసాంప్రదాయములపై గూడ, విద్యార్థు లట్టి యభిమానమునే చూపునో, ఆంధ్రదేశము సత్వ రాధిపతి గాంచుననుటకు సందియము లేదు. సభానిర్వహణ మనందలి, కొన్ని లోపములను మే మిదివరకు జూపిన, నది విద్యార్థులను నిరుత్సాహపరచుటకు గాదు. వారిలో దేశభిమానము నింకను గాఢముగ నాలుకొనునెలుల జేయుటయే, మాతలంపు. నేటివిద్యార్థులే, నూతనసామాజిక బాధ్యతలను మున్నుండు జయప్రదముగ నిర్వహించవలసి యున్నారు. వారి స్వార్థత్వాగము, దేశభిమానము, కార్యదీక్ష వైననే, దేశపుభావికరణము మాధార పడియుండును. జాతీయోద్యమపు పునాదులను బలపరచు భారము వారిపైననే నిలిచి యున్నది.

విశేషవ్యవహారమున కొన్ని విద్యార్థిసభ జయప్రదముగ ముగియుటకై, శ్రద్ధ వహించిన ఆహ్వానసంఘమువారి తోము అభినందనీయులు. ఉత్తరసర్కారు లనియు, కత్తమండలము లనియు, కృత్రిమభేదముల నావలకు ద్రోవి సంఘభావముతో మెలిగిన, నాంధ్రవిద్యార్థులు ప్రశంసార్హులు. విద్యార్థులు ప్రభుత్వమువారి నెట్టి కోర్కెల సయినను కోరవచ్చును. అందుల కెట్టి అభ్యంతర ముండదు. కాని, స్వయంకృషిపై విశేషముగ నాధారపడియుండు మార్గమును, విద్యార్థు లెక్కుడుగ ననుసరించలేని దేశమున కంతకును మార్గ దర్శులగుదురు. దేశీయులు, స్వశక్తి విజృంభణమే ప్రజాశయనిజయమునకు మూల మార్గ మని గ్రహించగలుగుదురు. సహకార సంఘములను స్థాపించుటకును, గ్రంథాలయములను నెలకొల్పుటకును, సాంఘికసేవ నొనర్చుటకును, ప్రజలకు నూతన రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములూర్చి బోధించుటకును, దేశభాషావాఙ్మయమును పోషించి పెంపొందించుటకును, బాలభూద్యమయనకు చేయూత నొసగుటకును, ఇంక ననేకవిధముల దేశసేవజేయుటకు విద్యార్థుల కవకాశము గలదు. ఇందుకొరకై విద్యార్థులు నడుము గట్టుకొనిరేని, విద్యార్థిదేశంలో నలవడిన శిక్షణము జీవితరంగమున పోరాడునపుడెంతయేని నక్కరకు వచ్చును ఆంధ్రదేశమునందన్ని శాఖలలోను, నూతనసంచలన ముద్భవించుచున్నది. వివిధసభలు సమావేశమగుచు, ఆంధ్రత్వ సిద్ధికై ప్రయత్నించుచున్నవి. ఇట్టి కడలిక ఊరక బయలుదేరదు. ఆంధ్రదేశము జాతీయజీవితమునందతున్నతస్థానమును త్వరలో నాక్రమించు నని, ప్రస్తుతవిధానము తేటపరచుచున్నది.

కీర్తిశేషులగు ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులవారు.

ఆచార్యులవారు శ్రీహరి నన్ని భానమును చేరిన దాడిగా వారి విఖ్యాతి కర్మ మగు స్మారక చిహ్నమును నెలకొల్పటకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. అందులకు ఆంధ్రదేశీయు లందఱును ముఖ్యముగా ఆంధ్రనాటక సంఘములవారును తోడ్పడవలె నని కోరుచు స్మారకనిధి సంఘము వారు వంపిన విజ్ఞప్తి ఈ నెల 5-వ తేదీ గురువారము ప్రతికయందు 14-వ పేజీలో ప్రకటించబడెను ఆంధ్రసాహిత్యము, సాహిత్యములును నాటక సమాజములవారును ఆ విజ్ఞప్తిని బాగుగా తిలకించి కీర్తిశేషులవలె తోడ్పడ గల రని నమ్ముచున్నాము. ఈ విషయమున నాటకములను ప్రదర్శించి ఆధనమును స్మారకచిహ్న నిధి కొనుగట్టకు ఏ నాటక సమాజమువారు లైన యత్నింతురేని అవసరమైన వారి కెట్టిసహాయము కావలసినను చేయుటకు తాము సిద్ధముగా నున్నామని కీర్తిశేషులగు ఆంధ్రనాటక పితామహ ధర్మవరం రామకృష్ణమాచార్యులవారి సోదరులగు గోపాలాచార్యులవారును, వేంకటకృష్ణ మాచార్యులవారును వారి భాగినీయులగు నాటక భావికారదాటి. రాఘవాచార్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు, టి. విశ్వనాథరావుగారును ఆ విజ్ఞప్తియందే స్పష్టపరచియున్నారు. వీరందఱును నాటకప్రదర్శనమునందారి తరిన క్రజ్ఞానిధులని వాసికెక్కినవారు వీరిలో రాఘవాచార్యులవారి యసమానకళాకౌశలమును గూర్చి పెక్కుసారు లీకప్రతికయందు వివరింపబడినది. కీర్తిశేషులగు రామకృష్ణ మాచార్యులవారు జల్లారి పురమున మొదటితరగతి వ్యాయావాదిగా నుండి పెక్కు నాటకముల నాంధ్రమున వ్రాసిరి. 25-30 ఏండ్లక్రిత మచట సరసవిదినీ సభను స్థాపించి తామా సభ కధ్యక్షులు నుపాధ్యాయులునై యుండుటయేగాక స్వయముగా నల, బ్రాహ్మక, దశరథ ప్రముఖపాత్రములను ధరించి ప్రేక్షకుల ప్రశంస కత్యంతము పాత్రులైరి. వారిచే రచించబడిన చిత్రనాటియ నాటకము నాంధ్రదేశమునందెట్టి కుగ్రామవాసులలో నైనగూడ నొకసారి యైన చదువనివారరుదు. ఆ నాటకమును ఎన్నియో నాటక సమాజములవారు పెక్కుసారులు ప్రదర్శించియుండిరి. క్రథయమున నీ కవిసరేణ్యుని కీర్తిని దేశమునందంతటను వ్యాపింపజేసిన దీ నాటకరాజ మొక్కటియే. వివాద సారంగధర, పాదుక, చంద్రహాస, క్రమిల, క్రముఖనాటకము లిటీవల ముద్రితము లైనవి. వీరాంధ్రభాషకును ఆంధ్రనాటక రంగమునకును గొప్ప సేవను చేసియున్నారు. వీరు ఉత్తరసర్కారులోనికి తమ నాటకసమాజముతో వచ్చి యుండిమిచే నచటి వారికి వీరి ప్రావీణ్య మంతగా తెలియ నవకాశము కలుగలేదు గాని ద్రావిడభాషా ప్రాముఖ్యత ప్రబలముగా నున్నతరిని, ఉత్తరసర్కారుల ఆంధ్రులు చెన్నపురికి హెచ్చుగా రానికాలమున, చెన్నపురిలో స్థిరపడిన ఆంధ్రులు ఆంధ్రత్వమును ఆంధ్రభాషను మఱవనున్న తరుణమున, ఆచార్యులవారు సాహసించి తమ నాటకసమాజమును చెన్నపురికి గొని వచ్చి ఆంధ్రమున ప్రతిపాలునను పెక్కులు నాటకములను ప్రదర్శించి ఆంధ్రులవలెనే గాక ద్రవిడులవలెన గూడ నత్యధికముగ కారవించబడిరి. ఈసరసవిదినీసభయే చెన్నపురిలో నిటీవల వెలసిన అసంఖ్యాకము లగు సభల కన్నిటికిని ఆదర్శమయ్యె నని గూడ చెప్పవచ్చును. ఇట్లు ఆంధ్ర భాషను ఆంధ్రదేశభాషామాసమును ఆంధ్రనాటక ప్రదర్శనమును వికసించజేసిన ఆంధ్ర

కవి శేఖరులగు రామకృష్ణమాచార్యులవారి స్మారక నిధికి ధన సహాయము చేయుట ఆంధ్రులందరికిని ముఖ్యకర్తవ్యమని హెచ్చరించుచున్నాము.

వియ్యపు కంట్లొలు రద్దగుట
 సివిలసప్లయిల డైరెక్టరుగారిటుల ప్రకటించుచున్నాడు.

"1927-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీ నుండియు, చెన్న రాష్ట్రమున (గంజాముజిల్లా దక్క) ఒక జిల్లానుండి వేరొకజిల్లాకు భాగ్యము గాని, బియ్యము గాని రైలుమీద పోవుట కిదివరకు గల కంట్లొలు నిర్బంధము లన్నియు, తొలగించబడును. మద్రాసు రాష్ట్రములో నే ప్రదేశమునుండి యిసున, కొచ్చి, మైసూరు, మైదరాబాదు, తిరువాన్కూరు సంస్థానములకును, ఇతర రాష్ట్రములకును భాగ్యపు బియ్యపు ఎగుమతులు పూర్వము వలెనే నికముందును నిషేధించబడును."

ఈవార్త, కంట్లొలు నిర్బంధములచే గుండుచున్న వారల కెంతయేని సంతోషము గలిగింపగలదు. ఇకముందు, మద్రాసు రాష్ట్రమునందు వ్యాపారము స్వేచ్ఛగ నడచుటచే ఆహారపదార్థముల ధరలు సరసముగ నుండు ననియు, వర్తకులు ఇచ్చవచ్చిన కొలది ధరలను పెంచకుండు రనియు నమ్ముచున్నాము.

వివిధ సమాచారములు.

అప్పుడుసంధి:— అష్టనతాత్కాలికపు సంధి గడపు రి నెలలును నుగిసినవి. మరిల అష్టనలు రాయలారముల సేమియును జరిపలేదు.

ఒక వేడుక.— బాడ్డు గోవిందబానుగారి మనుమడగు రాజవిజయ నారాయణ చౌదరి మహాత్మ్య సందర్శనమున యీ నెల 11-వ తేదీ బుధవారం సాయంత్రము 6-1/2 గంటలకు శ్రీమతి పార్వతివట్టి సంగీతపాట జరుగును.

జేవాంగ జనసభ, ఈవకొండ:— 1920 నుండి ఫిబ్రవరి 19 తేదీ ఆయావ్యసయవారము సాయంత్ర 3 ఘంటలకు శ్రీమతి యం. కరియప్పగారి అధ్యక్షత క్రింద ఈసభ జరప నిశ్చయించినారు.

మైలాపురపు పరిగీతసభ:— 15 ఫిబ్రవరి ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు, విడారం కృష్ణప్పగారు మైలాపురపు నందలి గోపాలనాయగారు వన్నియ సంఘపు సతకాలాధవనమున, సంగీతపు కచేరీ గావించెదరు.

ఆర్యవైశ్యప్రత్యేకసభ:— ఈ సభ యీ నెల 22-వ తేదీని గుంటూరులో జరుగును. సభ్యుల సంఘమేర్పరపబడెను. శేషకల్లి రామస్వామిగుప్తగారు సభ్యుల సంఘాధ్యక్షుడుగా నియోజింపబడినారు (19-వ తేదీ) కంఠివార్త వచ్చినది.

ఆరివిసెంటుగారు:— ఈ నెల 8-వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలకత్తానగరమున స్వాతంత్ర్య విభాగమునకు నమకట్టుటను గూర్చి ఆరివిసెంటుగారు తుదస్పందించిరి. మొదట నియోజకలకు మన విషయములను సరిగా బోధింపలేదు. అట్లు చేసినవారు తమకు నమ్మకముగలవారినే స్వతంత్రముగ నాలోచించి నియోజిత గణాంగుడు. మనము చేయదగిన చట్టములు మున్నగు రాజకార్యములను నిర్ధారణ చేయదగును. స్థానికస్వపరిపాలనము, విద్య, వ్యాపకార్య నిర్వాహక కార్య విభజనము, ధర్మనిధులు, కార్మిక కాసములు చేయబడలేదు. తనివాండు దినమునకు 10 గంటలు మౌనమే పనిచేయలేదు. యజమాంకు పనివోంద్రకు కలుగు తగవులకు పరిష్కరించుటకు మధ్యవర్తిల సంఘము అందవలెనని విసెంటుగారు నడిపిరి.

ఇండియా రాజధాని:— ధరఖండమునకు ప్రధాన స్థానము కోకాబోట నిర్ధారణ చేయవలెనని మా కర్మగా తుద పాదింప దలచిన తీర్మానమును దానినిగూర్చిన చందాగారి శతరణమును ముందుకాననసభలో పర్చింపబడును. రాజ్యస్థానమును దీల్చినుండి కలకత్తా నగరమునకు మార్చుట మంచిదని కలకత్తాలోని అంగ్లోయండియా పత్రికలకు జేయవలెనని గూడ వ్రాసినది.

దక్షిణాఫ్రికా విచారణ సంఘము:— ఈసంఘకర్మము నిర్ణయముగా పనిచేయువారు గారు. తక్షపాకము లేనివాడును కాదు. వారి కేర్వరుకలసిన తనినిగూర్చి నేక కంకింపను. దీనిని సాధించుట కీసంఘమే తనిరాదని నానుతము. స్థిరాస్థి సంపాదించుటకును వ్యాపారము చేసికొనుటకును నిపుడు గొప్పవిక్కు తటస్థమైరి. గర్ తెంజిమున కాబట్టి నేనుగాన దీనిని సాధింపగలరని నేను కలంచెదను. ఆ తరువాత యండియా వారతమువారి క్రయత్నమునై నాధారతయు స్పదని గంధిగారు నడిపిరి

బ్రహ్మసమాజ వివాహము:— బెంగళూరులో క్రొత్తపట్టు క్రవారము ఈనెల 7-వ తేదీ కనివారమునాడు టి. జి. బస్కరు. వి. సి. ఎస్ గారు మొదటి వివాహమును నమోదుకేసిరి. తరుడు నారాయణ సింగుగారు. కెన్సియను కాలేజీ హైస్కూలులో నుపాధ్యాయుడు. భర్తవు మొదల్యుల వర్ణమునకు చేరిన వికతువు. ఇది వర్ణాంతర వికతు ద్వారము. ఆరవవారిలో నిట్టి సంస్కరణవివాహము లరుదు. ఈ వివాహము యీనెల 15-వ తేదీ ఆదివారమునాడు జరగును. బెంగళూరులో బ్రహ్మసమాజమువాత జరిపిన మొదటి వివాహమిదియే.

మోటారుబండ్ల వాండ్లు:— బొం బాయి మోటారుబండ్ల వాండ్లు 8-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సమావేశమైరి. చాలమంది యుతస్పందించిరి. లండనులో నున్న సంఘము కంటి సంఘము నేర్పరచుటకు నిశ్చయించబడినది. 10 మంది ఉపసంఘముగా నేర్పరచబడిరి. మార్చి నెల 7-వ తేదీని మరిల సభజరుగును. ఈలోగా మోటారుబండ్ల యజమానులు ఇచ్చుండుటను తీర్చునో సత్తుకు పనివాండ్లు నమ్మే కట్టబడిరి. మైలాండు కంపెనీ తనివాండ్లును పోర్టుట్రస్టు తనివాండ్లును తనిలో చేరిరి. ఆర్. వి. ఎం. పనివాండ్లు 5000 మందియును దినమునకు నాలుగవల కంటున హెచ్చుకూలి కంగీకరించి 9-వ తేదీని తనిలో చేరిరి. నెలకు 6 రూపాయల హెచ్చు చేతమున కంగీకరించి పోర్టుట్రస్టు తయ్యపావు తనివాండ్లు తనిలో చేరిరి. ఆల్బాన్ కంపెనీ తనివాండ్లుగూడ తీర్కెట్టును పుచ్చుకొనిరి. 10-వ తేదీని తనిలో చేరెదరు.

కోయంబుత్తూరు హత్య కేసు:— కోయంబుత్తూరు ఫోటోగ్రాఫరు గురుస్వామిపిళ్లై ఎవరో పిలుచుకొనిపోయి చంపినవార్త నికవకు తెలిపితిమి. పిమ్మట శరణును బట్టలును కనబడినది. ఒక మోటారుబండిలో రక్తపు దాగులు కలబడినది. ఈ సందర్శనమున కోయంబుత్తూరు వాస్తవ్యుడగు ఎన్. ఎస్. నుబ్బారావుగారిని మామూలో పోలీసు యువస్కేక్టరు భాదరు మున్నేగారు అరెస్టుచేసి 7-వ తేదీని కూమారు మేజిస్ట్రేటు ఎదుట పెట్టెను. నుబ్బారావుగారి నిట్లు కట్టుకొనుటకు పోలీసువారి కధికారము లేదుగాన సరినిని జరచిచేయవలెను. లేదా జామియ మీద కదలజలెనని కోయంబుత్తూరు న్యాయవాది ఎన్. ఎస్. రామస్వామయ్యంగారు వాదించిరి. నుబ్బారావుగారు చాల ధీమతు. పలుకుబడి గలవాడు గాన సరినిని జామియ మీద కదలిన సాక్షులను తిరుగడియును కోయంబుత్తూరు పోలీసువారు తంపిన కంఠివార్త నడసరింది మే వికరిని పట్టుకొంటిమని పోలీసు కలుయునస్కేక్టరు వాదించెను. నుబ్బారావుగారిని జామియమీద కదల పిలులేదని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. భాదరు మున్నేగారు నుబ్బారావుగారిని మెయిన్ ప్రెయియలో కోయంబుత్తూరుకు తీసికొని వెల్లిరి.

కొద్ది క్రమాదము:— కలకత్తా నగరమున 9-వ తేదీ మధ్యాహ్నము విమానము ప్రయాణితుల కెక్కించుకొని వెకిబోయి తిరిగి క్రిందకు దిగుటలో రెండు చట్టపదకుల నడుమ బడినది. ఒక రెక్కలో నగభాగము విగిసినది. మరి ఎట్టి నష్టమునకులగలేదు. దానిలో కెక్కిన 16 గురు ప్రయాణికులను నురక్షితముగా దిగిరి.

అందఱు, ప్రియవర్తి 4:— బలవంత ప్రయోజనము వల
నోర్పెదబ్బులు నిజోత్తయిపుడకు నశ్చియముగ 80 వేర్లులప్రజే
మున విడచి యాధ్యనశ్చాచులు నొకరించుచున్నా రని రైతే
కుగారికి తెలుసను. యజ్ఞేనీయములు ఒడిస్సా నాగమింతమున
మాట యబద్ధముని ఇప్పుడు స్పష్టమైనది. కాని రెడ్డులుదా
యేరగలగుట చాలా అసాధ్యవరముగ నుండుననుటకు నంజేవ
నూలేదు. వాడినోస్తాకునుండి ఇటీవల తెలియకదీసిన సమాచ
రమునుబట్టి చూడగా విప్లవకారుల ఆక్రమణమువలన అం
జేవప్రదము గలగునట్లున్నది. కొన్ని సైనిక సందేశవర్తములను
వాడినోస్తాకునకు నశ్చియమయి. కాని సైన్యకారులునా
కుడకు నోపునటు లేదు.

వంజాయి దారుణములు.

అందఱు, ఫిబ్రవరి 4:—ఇండియా ఆఫీసువారు అత్యుత్తమమందిరి అధికారుల దారుణ చర్యలను గూర్చి ప్రకటించిన అధికార ప్రకటనను విమర్శించుచు మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

సోవియట్లు రుష్యా ఎస్టానియాలు.

అందఱు, ఫిబ్రవరి 4:—సోవియట్లు రుష్యా ఎస్టానియాలు అనుబంధముల ప్రకారము రుష్యావారు ఎస్టానియావారికి 150 లక్షల సావరణాలను ఇచ్చి కంగీకరించి, ఎస్టానియావారు మాస్కోవరకు రైలులు వేసికొనుటకు రుష్యా వారిప్పుకొనిరి.

వెసిడెంటువిల్చుగారి కరీరస్థితి

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 4:—అధికారిత్వము ప్రకటించిరి:—కొలది దినముల క్రిందట వెసిడెంటు విల్చుగారికి జలము చేసినది. ఇట్లు అంజాబ్యరము రావలసియుండెనుగాని అప్పట్లో నగరము తప్పిపోయెను. మొదటిరోజును చాలవరకు తగ్గిన ఇతరుల సహాయమున నగరము తేలియెను. మేడమెట్టుల నెక్క గలుగుచున్నాడు.

బోల్షివిక్కు కావటము.

తమ విశద్య తొలగినదని రుష్యాజేతమునందలి బోల్షివిక్కులు తెలిసికొనినంతనే అంతరంగము వారు చేయుచున్న కటకమేమిటను పరిశ్రమించి నిజస్వరూపమును వెల్లడించిరి. శక్తిస్వారంభమునకు ప్రయత్నించుచున్నా మను కటకము వదలిపోయినది. ఎట్టి స్వారంభము జేయుచున్నాడ నహింసజాల సంకటి కాంత్య విధానమును కార్మికుల విమర్శమున నేర్చుకుంటున్న బోల్షివిక్కువారు లిప్పుడు నిశ్చయించిరి. జేతమునందలి ప్రజలందరిచేతను జలవంతయమిడ తనివేయించుటకు ప్రత్యేక సంఘ మేర్పరు పుడినదని దొరతనము వారు ప్రకటించినది. వారుచార్ల కలన తెలియుచున్నది. పనివారందఱు తిండి గుడ్డ జను యిచ్చు బడును. వారిచేత కఠినముగా పూర్తిగా తనివేయించబడును. నమ్మకజ్ఞులవారిని దారుణముగ శిక్షించెదరు. పనిచేయుటకు తప్పించుకొన వారువారిని సోమరులను ముఖ్యముగా కనిపెట్టెదరు. ఇతరులను అన్నిటికిని మైకొన న మరకతనముగ సంప చేయుచున్నది. ఆయామండలము ప్రజలచేటి యనుగులమందును తొలగించవలెనని లేనిపో వారిని కఠినముగా ధరు. ఈ ప్రత్యక్షముల జిల్లాసోవియటు సంఘములను జెంట్లను అదులు జరుపటన్న వారిని వెంటనే అరెస్టు చేసికొని వ్యాపారస్థానమున విచారణచేసి శిక్షించెదరు. యింపబడిన పనుల నెవరైన చేయింపవో వారినిగూడ అగా శిక్షించెదరు. ఈ ప్రత్యక్షములను కార్యని రులును నైవికోద్యోగులను ప్రజల కందరికిని నుపకరము. అట్లు తెలుపనివారికి కఠినశిక్ష అజ్ఞానత్రమున సంఘాధ్యక్షుడు బోర్జువాస నిష్ఠులమను సంకేతములు చేసిరి. బోల్షివిక్కుల కట్టు బెయ్యిగారు రుష్యానంద అరెడు చాల ప్రయత్నము పోయెను. టుక్రింద నుద్యోగిగా చేరి తామకుం ద్రిటిషు ఏకైకము వెలుగుట లేదును మరికొందరును తురుమ్మలై బోల్షివిక్కు పారకీకృతులైరి గాని వారు తప్పించుకొనిరి.

నెల్లూరు

కాలమానము

నెల్లూరు, ఫిబ్రవరి 5:— ఎండలు కొంచెము కొంచెముగ, కాస్తయగు చున్నది. రాత్రులందు చలివాద తగు చున్నది.

వెంకటగిరిరాజాగారి స్కూలు

వెంకటగిరి రాజాగారి హైస్కూలు రెండవతరగతి కళాశాలకు మార్చెదరని వదంతి గుండె. ఆవిశయమును గురించి ఇతర డిప్టీకలెక్టరులు జరిగినో తెలియదు. పాఠశాల విద్యార్థులు కొందరు తమకు ప్రత్యేక వసతిగృహమును ఏర్పరుపవలసివడని పాఠశాల కమిటీవారు ఒక అభ్యర్థనమును పంపుకొనగ ఆవిశయమునుగురించి ఇంతరరకు ఏమియు నిర్ణయించలేదు. అది అటు అందగ, వెంకటగిరి రాజాగారి హైస్కూలులో చదువుచున్నాడని, ఆ పాఠశాలలోని యుపాధ్యాయులుగాని నాటక నమాజములలో నభ్యుక్తగ చేరగూడదని యొక తీర్మానము పాఠశాలకమిటీలో ప్రవేశపెట్టబడిన దనియు తుద కా తీర్మానము ఒకటిపోయినదనియు తెలియుచున్నది. పాఠశాల విద్యార్థులు నాటకనమాజములలో చేరి వారి విద్యార్థ్యానునకు కొంతనష్టముండెన నుడుగాక యుపాధ్యాయులు నాటకనమాజములలో నభ్యుక్తగ చేరగూడదని కానించుట ఉపాధ్యాయుల స్వేచ్ఛకు భంగకరము. ఇట్టి నియములు నాగరకజేతముల దెచ్చుటకు లేదు. ఇట్టితీర్మానములకు ఇకమీదటను పాఠశాలకమిటీలో ప్రవేశపెట్టవలదని ప్రార్థించుచున్నాను.

అయ్యల్యేద జౌషధాలయము.

కలవల సోదరులచే నెల్లూరు పట్టణమున వెలిగింపులపడి యుండు అయ్యల్యేద జౌషధాలయము అభివృద్ధి పొందుచున్నదిగాని, శ్రీపురమోక్షరాయగారు మాత్రము ఈ జౌషధాలయము విడిచివేయుట కెల్లరికి చింతగా నున్నది. పురుషోత్తరరాయగారు నరకపూర్వములు. నిర్దిష్టము. మాత్రము నాసికలవారు. ఏమి ఈ జౌషధాలయమున తని మామకొనటచేత జనులకు కొంత కొరతగ నున్నదని చెప్పుకొచ్చును.

మేత ముసేత కేసు.

మేత ముసేత కేసును మాత్రము విచారించుటకై ముహూర్త ఆరమానముల క్రిందట ప్రత్యేక జడ్జికోర్టును స్థాపించిరి. జడ్జిగారు విచారించి ముద్రయును నిర్ణయించి మేత ముసేతపోయెద అందరిని విడుదల చేసిరి. ముద్రయులనిద మేత నేరమును మోపుచు ముద్రయులను చురల ఆవిశమే పోలీసు వారు అరెస్టు చేసిరి.

విజయనగరం

ముగిసినవల్ సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక

విజయనగరం, ఫిబ్రవరి 5:— విజయ నగరములో ఈ యెన్నిక ముందువారము జరుగనున్నది. దీనికి అభ్యర్థులుగా కె. నారాయణమూర్తి, క. వీరభద్రస్వామి, మం. నారాయణరాయలు, వై. సత్యానంద్యులవారు గూడ నిలిచియున్నారు. ఇందులో మొదటివారి నియమిత కాలము మొన్ననే పూర్తియైనది. వీరి యభ్యర్థిత కాలము పట్టణములో ఎక్కడ ఉపయోగమగునటు జరుగలేదు. ముగిసినవల్ సభాధ్యక్షుని ఎన్నికకు నిర్మాణమును గమనించిన, వీరు మాసివత్త గోచరుగును. ఈ విషయములన్నిటినిబట్టి వోటరులు, కాన్సిలర్లకు మహాజనులపే వారిని తిరిగి ఎన్నుకొనగూడదని/కొరియొన్నాడు. క. వీరభద్రస్వామిగారు విద్యావంతులు, క యి త్యు లు, దానవంతులు. పట్టణము లో వీరి క యి య భి మా న మెత్తును. వీరినిఎన్నుకొని పురము నాగునను. మం. నారాయణ నారాయణగారు కఠిని. ఆంధ్రోద్యమ ప్రతిస్థాపకులలో నొకరు. వీరై ననునదియే పట్టణమునకు బాధకారిగా నుండును. కావున విజ్ఞానవంతులగు కాన్సిలర్ల వీరిలో నొకరిని ఎన్నుకొని పట్టణమునకు బాధము చేయుదురు గాక!

శ్వ సంఘము.

ఈపురముందున్న 'శ్వసంఘము' జేయవలసిని లెకించి వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులుగారు తమగ్రంథములన్నిటినిచ్చి యున్నారు. క్రమత ఆచంట రక్తిగమ్యు గారు విజ్ఞానమండలి గ్రంథములను కొంతభవమును ఇచ్చెదమని వాగ్దానము చేసియున్నారు.—కళా వేంకటరావు.

14-ని గోదావరి మండలసభ:—చెలికాని లచ్చారావు గారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి చునవి.— కంగళేయము నూతన కానన సభామందిరమును నిర్మింప మాహింతి ప్రకటించుటకు సులభమవుట్లు వార్తలు వినుచున్నాము. మద్రాసు కానన సభాసభ్యులందుకు పూజకొండురేమో. ఆంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రమును కాంఛించుచున్నారు. ఇందులకు ఒక్కకొనిన అధికభవ్యమునకు కారణమగును. ఎట్లయినను తమ కొక భవనము కావలయును. ఇప్పుడట్టి మోచనమున్న ఆనవసరము కాన అట్టియాకట ఎడమియాక యుండుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.—యం. వి. యస్. భూమ. నిం, జంపన.

పురనిర్మాణ సంఘము:— లాహోరు అత్యుత్తమ నగరములకు పురనిర్మాణ సంఘము నేర్పరుచుటకు వంజాయి పారిశుధ్యసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. అభ్యర్థునికి తెలివ 3000 రూపాయలను యింజనీరు 2000 ను జీతము. క్రతి పట్టణమునకును రెండు సంఘము అంతును. ఒక్కొక్క సంఘమున కొక అభ్యర్థుని యగురు సభ్యులను దొరకనమువారు నియమించెదర. మ్యూనిసిపలు వెయ్యిరువురు మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు నియోజించి యిద్దరు సభ్యులునుగూడ నా సంఘమున సభ్యులుగా ఉండును.

కన్యకా పరమేశ్వరి ఆర్యవైకృతి అన్న దాన సమాజము, కాశీక్షేత్రము:— కాశీక్షేత్రమునకు యాత్రకొరకు విచ్చేయు వైకృతసోదరులకు విశ్రాంతికొరకు సుయోగ వసతిగృహము లేమిదే ఏకద్విషయమును గురించి చుచ్చటించుటకు 12-2-20 సాయంకాలము 3 గంటలకు పొద్దుటూరు కన్యకాపర మేశ్వరి ఆలయములో సభ జరుగును. కాశీక్షేత్రమునందే వచ్చిన నమా జపు సెక్రెటరీ దాచేపల్లి రాయబ్రహ్మంగారు ప్రసంగించెదరు - కొత్తరపు నుల్లన్నగారు అగ్రాసభాధికర్యమును వహించెదరు.

శ్రీశైల మహాక్షేత్రము.

ఆంధ్రమహాజనులకు విన్నవము.

శ్రీ శైలక్షేత్రము భరతఖండమునందు గలపుణ్యస్థలములందు నుకనీదగ్గమైన మహాస్థలము. కాని జేవాలయముల జీర్ణములై యాత్రికులకు మార్గమునందును శ్రీశైలక్షేత్రమునందును నీటివసతియును స్థలవసతియును లేకను యాత్రికులు కష్టపడుచున్నారు. జేవాలయములకు బాగుచేయుటకును యాత్రికులకు సౌకర్యమును గలగ జేయుటకును చాగంటి వీరమల్లి కార్డునలింగము అయ్యవార్లుగారు శ్రీశైలనివాసమును గైకొని వనికే నుచున్నారు. శ్రీ శైలరామ్యర్షిగారు నయము నందును వసంత సమరాక్రమములందును మల్లికార్జునలింగం అయ్యవార్లుగారు యాత్రికుల కన్న దానమును జేయుచు మహాశక్తకారమును జేయుచున్నారు. కలభక్తవరాధులును భాగోతకార పరాధులును జేవాలయములకు గాని సక్రమములకుగాని అన్న దానమునకుగాని భవనవసాయమును జేసి పుణ్యము నార్జించి మల్లికార్జున లింగముగాని ప్రతీక్షించుటకు సఫలము చేయుదురు గాక. శ్రీశైలక్షేత్రమునకు సంబంధించిన విషయములను గలగిన గోదావరును భవనవసాయము చేయవలసినవారును నీక్రింది విషయములలో నొకవోటి వ్రాసిన విషయములు వివరముగ వెలువడును.

- 1. చాగంటి వీరమల్లి కార్డునలింగము అయ్యవారు. శ్రీశైలము ఆర్యులకు పోర్టు, సందికొటుకూరుకాలాకా కర్నూలు జిల్లా
- 2. కా. నాగేశ్వరరావు. 7 రెండు సెట్టిపిడి, మద్రాసు

INFLUENCE.

That almost magical word! What things it suggests! What assured success is to him who possesses the art!

Influence over others, commanding personality, success in Life, Riches and Fame. All these are within your grasp, if you will only write to-day for a free booklet to, The Institute of Mental Training, Newara Eliya, Ceylon. (2073)

గుంటూరు జిల్లా, పేరేచర్ల:— మేము మా గ్రామములో మారనముగా ఒక గ్రంథాలయము స్థాపించితిమి. ఇది 14వ తారీఖున మా గ్రామములో మూల్యుని రామలింగేశ్వరరావు వంతులగారు మా గ్రంథాలయము తరపున (1) విద్యనుగరింపి (2) దానివలన ఉపయోగములు, (3) లాభము. ఈ మాటలని గురించి ఉపన్యసించితిమి—Xడ్డి సరిపించు.

కొత్తరపు సోదరకవులు:— వీరు నెల్లూరు కట్టలయన, ఓలేటి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారి కృపామండలి వివాహమునలో కృష్ణ సందర్భములో యోగసభను గావించిరి. వారియ వ్యాఖ్యాన సంఘమువారి కోర్కెని భీష్మజయంత్యుత్సవమున భీష్మని చరిత్రమును ప్రకటించిరి. 7-2-20 తేదీన యోగ ఆవధానసభను పురమందిరమున గావించిరి.

తెలిగొత్త కాళి:— తెలిగొత్తకాళిలోని జనరణ శరీరములో కలుగజేయు యాద్యోగుల యాద్యోగిజల చీరములు యింద్రజైలు మాన్యును వానిని హెచ్చించుటకు గూర్చి ఆలోచించి తెలుపుటకు యిందీయ దొరతనమువారు వెంటనే యోగ సంఘము నేర్పరచిరి ఇది 25-వ తేదీన ప్రకటించబడినది. హెచ్. హెచ్.వి.వి.గా రధ్యమయి. ఈ సంఘమునందు ఆరుగురు శరీరములు గలరు. వారిలో యింద్రుని భారతీయులు.

నాటక ప్రయోగము:— కవిసార్వభౌమడగు తపీంద్ర నాథ కామరాజుగారి నూతనముగా “అపరపితన్” అను నాటకముకట్టిరచించుట ఆశ్రయమునకే అచ్చివచ్చి చదివినది. నాటకము 60 నూతన పాటలతో నిండియున్నది. దానిని ఈ ఆశ్రయమునందు విద్యార్థులకును బీచ్లకును కామరాజుచే న్యాయముగా నేర్పుచున్నారు. నాటకము పూర్తిచేసికొనినాడు. కొద్దిరోజులలో ఆ నాటకమును కలకత్తాలో ప్రదర్శించుటకై నమస్త ఆ గౌరవములు చేయుచున్నది.

విజ్ఞప్తి:— గుంటూరు జిల్లా, రాజ్ కట్టలయన, ఇంక గల్ల గామమున “ఆంధ్రపాణిగ్రంథాలయ” మున రాక్షస సంవత్సరమునందు 400 పోతములతో ప్రకటించి ఇప్పటికి గుమారు 1,000 గ్రంథముల సమకూర్చుకొనితిమి. గ్రంథాలయమునకు భవనవిరూపణ మొనర్చుచుంటి కొంతకాలము కొని యుంటిమి. గృహవిరూపణ మొనర్చుటకు కార్యదర్శులు సామిన్యగామియుండు భవనమునకయి సంచార మొనర్చుచున్నవారు—కార్యవిరూపణసంఘాధ్యక్షులు.

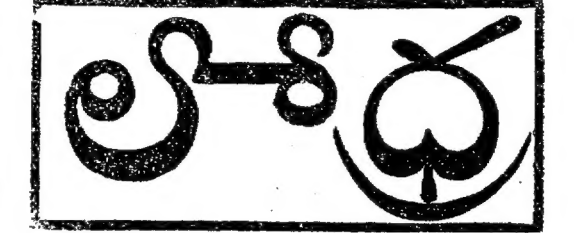
తెలంగాణ తాలూకాలో:—ఈ తాలూకా బోర్డులోని పురాధ్యాయులకు యీ బోర్డుపెట్టికలి అయిదు యీ రోజునకు చీరములు సమకూర్చుకొని అది యిందేతేడు. కలుపుకాలములో మేము చేయు రోజులను తాలూకాబోర్డు వారు ఆలకించి, జనరణ తెలుగునే (దీక్షించు చీరములు) నుట్టుకలు చేసివారు. తాలూకాబోర్డువారికి గన్నవరం రేంజి పురాధ్యాయులకు కండనములు. వారు పురాధ్యాయుల కప్పములను సర్వదా నివారణ చేయగలరులకు ప్రార్థింతులు.

చతుర్థ రెడ్డి మహాసభ:— 81-1-20 తేదీన నెల్లూరుపుర మందిరమున చతుర్థ రెడ్డి మహాసభను రాజ్ కట్టలయన సంఘసమావేశము బోడిరెడ్డి రంగారెడ్డిగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగెను. ఆహ్వానసంఘసమావేశము ఈనెల 15 తేదీన జరుగును. 1920 మార్చి 7-8-9 తేదీలలో రెడ్డి మహాసభ నెల్లూరు పురమందిరమున సమావేశమగునట్లు తీర్మానించబడినది. ప్రతినిధి రుక్మిణి రూపు 80-00 లు. ఆహ్వానసంఘసభ్యుని రుక్మిణి 10-0-0 లకు తక్కువ లేకుండ నుండవలయునని తీర్మానించబడినది.—నయ్య కృతార్థుడనై.

అకాలమరణము:— కృష్ణాజిల్లా తిరుపాతలయనా రెడ్డిగారిదేను రాజగోపాలగ్రంథాలయ ప్రాత్యహ కర్తలలో మోకడను నిశ్చలమైరాగ్యవీరుడగు అన్నము పురమోత మనుప్రగాత వారము రోజుల క్రిందకు శరీరస్థులైరిని వినుటకు చాల ఇంటిలయన్నము. వీరు భాండాగారాభివృద్ధికి రకు పరితయో పాటుపడువాడు. వీరికి పురాణమున్న అమర ప్రేమద్రవ్య క్తి గుప్తవాసము విశ్రాంతములు. వీరివలననున్న శేషము చాతించిన వీరియొక్క కాంతి కలుగుగాక! దుఃఖ సముద్రములో మునిగియున్న వీరి తరించుదులకు మాసాను ప్రాతిన తెలుపుచున్నాము.—ఒక విశేషము.

నాంధ్రపాణి:— మహాత్మా నాంధ్రగారి జీవచరిత్ర మరయు లేఖలు, సంభాషణలు యీ విషయమున యిందు మార్కెట్ యనుబాద గ్రంథమున కర్పాటకభాషలో ప్రయోగించియున్నారు. అందు మహాత్ముని జీవితము 1918 నాడ వరకు వ్రాయబడినది. అంతవరకు తెలుగు బ్రాహ్మణీయచరిత్ర నాము. విజీనరి, రాజులయిల్లు పంజాబు గడలికలు ఇంద్రమ్మిటియి 1919 సం. రపు జేయ మహాసభ వీరిలోని మహాత్మునిచరిత్ర దెంపు వ్యాసమున కరమైనము గ్రంథములు గలవారలు ఈ క్రింది విషయములు బంపి గ్రంథప్రాచుర్యము నకు ప్రోత్సహించు ప్రార్థింతులు— డి. బుద్ధప్ప రాయదర్శం బల్లారి. డి.

గుంటూరు జిల్లా రాజ్ కట్టలయనా యేదురాడు అగ్ర మారములో స్థాపించబడిన క్తి శరీరస్థి గ్రంథాలయమునకు కొందరు మహాశయులు ముప్పది మూడు రూపాయలు ధాన్యముగా నొసంగిరి. ఈ గ్రంథాలయముతరపున వైట్ న్యూముగా ఒకటి స్థాపించి ధర్మార్థముగా విద్యచెప్పుచున్నాడు. 20 మంది విద్యార్థులు చువుకొనుచున్నాడు. 29-1-1920 తారీఖున గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవసభ సమకూర్చబడినది. రాత్రి భోజనానంతరం అంబటిపూడి అంబటియశాస్త్రిగారు శరీర భామావరణ అను మారి భావాలక్షేపము జేసిరి అంబటి పూడి వెంకటేశ్వరుగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి యుపన్యసించిరి.—ఒక విశేషము.

గర్భాశయ రోగినివారికి:— శ్రీలక్ష్మ గంగా ముతుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలకా గాను, కష్టమగునాపాపుట, కుసుమరోగము, సంభావనానక రక్తహీనత, మలబద్ధకము, సూతికావాతము, క్లిష్టోష్ణము, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధి అను మదుర్మును.

పెద్దబుడ్డి రు. 80-00. చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తసేంద్రి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, క్లిష్టోష్ణము, సోమరితనము, మేధా ప్రణామము, ముఖసంకటములు, నిస్సత్తున, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి శరీరమువలన కాంతి ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు. 80-00. చిన్నది రు. 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-80
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
88, పోలీసుకమిషనర ఆఫీసుకోడ్డు, ఎగుంబూరు, మద్రాస్ 168
రాం.వి. — 9, బందగ వీధి, మద్రాసు.

తామర తైలము
తామర, తీట, గజ్జీ, మంచిమందు.
డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-12. 100-కి రూ. 25.
విశేష:—పురుగుల బంటి చెడిపోయిన దివ్యమునకు మంతి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు జేయవలసిన మెధ్యము:—1. మందు లోచర్యములోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల బంతు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
అమృతాంజనము డిహా - బొంబాయి, మద్రాసు.

విలేఖకులకు సూచన
ఆంధ్రదేశమున ధాన్యపు కంట్రోలు రద్దగుటచే కంట్రోలు వలన గలిగెడు ఇబ్బందుల గూర్చి, ఉపవిలేఖకులు వ్రాసి కంపెనీ వ్యాసము లికమీద ప్రకటించబడును. సంపాదకుడు.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక చిత్రనిచిత్రములతో నిండియుండును.	
మొదటి సంచిక కల ప్రతి 1-కి	1-0-0
రెండవ ,, ,,	1-0-0
మూడవ ,, ,,	1-0-0
ఇందు విశేష మహాసంగ్రాహ చిత్రము విశేషము.	
ఏడవ సంచిక కల చిత్ర 1-కి	1-0-0
ఎనిమిదవ ,, ,,	1-0-0
తొమ్మిదవ ,, ,,	1-0-0
దశియవ ,, ,,	2-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు నాక్కు 213 మద్రాసు
(Uncorrected).

Mahsuds Lashkar Disappeared.
Peace Proposals.
DELHI, February 9.
A communique dated 9th February says:—Mahsuds Lashkar hitherto opposing the advance of Derajat Column has practically dispersed. On the 6th instant the column advanced to Plozsa Raghza one mile from Diva Foi meeting with no opposition. The camp was heavily sniped for about 20 minutes on the 7th evening. Weather continues cold and unsettled. A letter was sent in by Manzai section on the 9th instant asking for peace and promising to use their influence to win over other Mahsud sections.

The Southern Kamma Conference.
Zemindar of Sevalpatti, Pesides.
Koilpati, February 10,
Upwards of 3000 members of the Kamma Community attended the Dakshina Kamma Conference which opened here yesterday afternoon. Being the first gathering of its kind among the Kammas of the southern district the conference evoked considerable interest. Proceedings were in the vernacular. Shortly after 2 p.m. the Zemindar of Sevalpatti the Presidencylect of the Conference arrived at the Chatram premises large pandal bearing suitable inscriptions was put up and was welcomed by the reception Committee and conducted to the dais. The Zamindar of Kuruvikulam, President of the Reception Committee delivered an address in Tamil welcoming the President and delegates in the course of which he referred to the present backward condition of the community, Agriculture is the chief industry of the community and the speaker advised them to adopt scientific methods of agriculture. They need not, he said, for the present trouble themselves about political privileges. They will come to them in good time when they advance in education. The Zamindar of Elacaraswerad (?) the next speaker delivered an eloquent address in Telugu detailing the history of the Kammas who were once a warrior race during the time of the Emperor Krishna Desa, Raja of Vijianagar, but they subsequently beat their swords into plough shares. He exhorted his community not to fritter away money in needless litigation. They had as their president a gentlemen of culture and high standing who will guide their deliberations with tact and ability. The president-elect having been profusely garlanded was conducted to the chair amidst applause: He then delivered the presidential address. He said that there are fewer communities in large numbers in this presidency that contain proportionately smaller number of poor than the Kamma. He dwelt on the Kshatriya origin of the community and the heroic deeds of Kammas in days gone by. He added:—If what he (Kamma) contributes to the public exchequer directly or indirectly is to be taken into account he is politically more important than his numerical strength and he as a community has practically little voice in questions affecting him as instance the levy of local cesses and the administration of funds which was entirely due to his apathy. He recommended the institution of caste panchayats in villages where panchayets did not work properly for settlement of disputes and of scholarships for study of the sciences for the improvement and better use of agric products.

The presidential the confrence passed a loyalty r expressing deep gratitude for the Kings proclama resolution of thanks to the Madrhs Government for a member of their community for I.C.S., subject committee having been appointed the adjourned to this morning.

Rajamangalpur Temp
Owner Arrested Under De
CALCUTTA
While searching a temple at Rajamangalpur an Excise sub-inspector recovered a pisto quantity of gan power, some cartridges and the owner of the temple has been arrested.
Two Bengales and four Peshwari Serampore on a charge of preparing The accused were arrested under a " excursion to commit the dacoity w revolvers, nineteen crackers, some f other weapons. Several witness case is proceeding.

LONDON, January 29.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

Government's Intention.

LONDON, January 30.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

LONDON, February 4.

—:0:—

DELHI, February 9.

COONNOR, February 8.

Mr. S. S. Subba Rao, of Coimbatore, who was arrested by Mr. Quadir Hussain, Inspector of Police, in connection with the disappearance of Guruswami Pillay, a photographer of Coimbatore, was placed before the Second Class Magistrate yesterday. Mr. N. N. Ramaswami Iyengar of Coimbatore on behalf of Mr. Subba Rao pointed out that the arrest of his client was illegal as there was no order to that effect and that he should be set at liberty and that if the Court were to decline to grant that application he wanted his client to be released on bail. Mr. O. N. Saeille, Sub-Inspector of Police, opposed the application on the ground that the action of the Police was in accordance with a telegram from Coimbatore Police that Mr. Subba Rao was wanted by them under section 302, of alleged murder, that Mr. Subba Rao being both wealthy and influential might tamper with witnesses if he were left on bail and that the Court had no jurisdiction as the cause of action took place at Coimbatore. His Honour passed order declining to grant the application, to see that Subba Rao was not interfered with by the Coimbatore police and that he be produced before the Coimbatore Magistrate. Under the escort of Mr. Quadir Hussain, Inspector, Subba Rao was taken to Coimbatore by the rail train yesterday afternoon.

Leper Mission Conference

Closing Session.

CALCUTTA, February 8.

The Leper Mission Conference assembled again in the Calcutta Town Hall at 10 A.M. on Friday morning for its closing session. The main business of the morning was the consideration of the findings of the Conference. The following findings were unanimously adopted.—That this Conference of Leper Asylum Superintendents assembled in Calcutta unanimously adopts the findings of the special Medical Subcommittee which are as follows—(1) That leprosy is contagious, but slowly, with a long incubation period, through the escape of the causative bacillus in the usual discharge of the majority of cases, which include many early cases, having no outwardly visible ulceration, and to a less extent from open sores. (2) That the disease is not directly hereditary, children being free from actual infection at birth, but they are especially susceptible to contagion from an early age, children as a class being more susceptible than adults. These facts necessitate the earliest possible separation of infants and children from infected leper parents. (3) That in view of the preceding opinions, segregation is the most effective measure for reducing the prevalence of leprosy, and the grave danger to the community of unrestricted association with lepers. (4) The committee therefore unanimously endorse the memorandum regarding the amendment of the Indian Lepers Act of 1915 which has been submitted by the Indian Auxiliary of the Mission to Lepers to the Government of India. (5) The committee recommend that steps should be taken to provide facilities for the training of Medical assistants in the diagnosis and in the treatment of leprosy to enable the best methods to be more generally used in Asylums, and also in hospitals and dispensaries, as the majority of the more amenable earlier cases will for a long time to come be most easily and economically dealt with in the latter institutions. Leper institutions should be provided with facilities for microscopical examinations. (6) That the committee are of the opinion that, in view of the considerable degree of retardation of lepers, specially of females, and the excessive danger of contagion to the children of lepers which play a great part in maintaining the prevalence of the disease, the separation of the sexes is desirable as far as possible. Wherever this is not found to be practicable married lepers should only be allowed to live together on the express understanding that any children born to them shall be separated from their infected parents at the earliest possible age. The committee also consider that it is especially desirable to separate and to present good prospects of recovery under efficient treatment, to eliminate the risk of the healthy mate becoming infected while the partner is undergoing treatment. (7) That the method of treatment with the salts of farty acids as recommended by Sir Leonard Rogers has been lately tested by several medical officers and assistants in Leper Asylums throughout India with most favourable results. The treatment showing marked improvement in spite of the fact that most of the cases were advanced and the period of treatment had been comparatively short. More research is needed, however, to improve the treatment. In view of the international importance of research in connection with leprosy, carried on in India, an application be made to the International Health Commission for a grant towards this work. The following general findings of the Conference were also adopted.

1. The Conference considers that legislation should be primarily concerned with pauper lepers, as these are the greatest menace to public health.
2. That as far as possible segregation should be of a voluntary character as is now carried out in the asylums of the mission to lepers, except as hereinafter recommended in the case of pauper lepers under the Act.
3. That it is our considered opinion that the present type of mission asylums with sympathetic Christian management, affords the best means of effecting a voluntary segregation of lepers.
4. We further consider that where compulsory segregation of large numbers of pauper lepers becomes necessary, this might be brought about by the establishment of suitable settlements for the care of this class of people.
5. That no amendment of the lepers Act in itself, or the establishment of the leper settlements, will be of any real value unless the provisions of the Act are strictly enforced.
6. That in the case of voluntary institutions now notified under the Act, the provision of detention wards is not desirable.
7. That this Conference reaffirms the principle that segregation of the sexes should be maintained in all mission asylums except under exceptional circumstances and that the marriage of lepers in mission asylum is not desirable.
8. The Conference recommends that great care be observed in the selection of sites for new asylums and in the arrangements for water supply and drainage and that where necessary expert advice should be obtained, also that it is desirable and economical to erect buildings of substantial construction and of an approved type according to local requirements.
9. In conclusion, it is the opinion of the Conference that the disease of leprosy could be stamped out in India if all lepers were segregated, but as this does not appear to be practicable at this time, it strongly urges that the first step to be taken in this direction is the segregation of all pauper lepers.

South African Commission.

Mr. Gandhi Interviewed.

LAHORE, February 9.

With reference to the personnel and terms of reference of the South African Commission, Mr. Gandhi interviewed said—The commission is neither strong nor impartial and so far as the terms of reference are concerned I am not disposed to quarrel with them and I would have, if it was possible, asked the commission altogether and obtained relief from the land and trading by other means. But I am inclined to think it is possible for Sir Benjamin Roberts to secure the right of ownership of land and trading which are in imminent danger. The whole situation hinges round the strength that the Government of India through Sir Benjamin Roberts put forth.

There has been a further improvement in labour disputes in Bombay since the 11th instant. Messrs. Hyland and Company's workmen have returned to work as also the workmen of the Bombay Port Trust workshops. The workmen of the R. I. M. Dockyard numbering 5,000 are still out.

The Bolsheviki Government.

Relieved of its Worst Anxieties.

DELHI, February 9.

It is interesting to note that directly the Bolsheviki Government has been relieved of its worst anxieties, it has dropped all its disguises of securing individual liberty and in amusing contrast with its high sounding theories it has adopted industrial tyranny of a type which no free country in the world would tolerate. Wireless messages conveying the orders of the Soviet government show that a special commission has been appointed to supervise the national forced labour. The men will be supplied with food, clothing and shelter but will be compelled by force to maintain a full output of work. Strikes are to be ruthlessly suppressed, special attention being paid to all shirkers and idle lookers on. The whole system of railways has been placed under Martial Law of the most amusing rigour. The population of every district is given a section of line to clear off snow and all persons failing to comply with instructions will be unmercifully punished. Representatives of local Soviet authorities and railway agents not complying with these orders will be immediately arrested and tried by military tribunals and all members of the population failing to carry out the tasks allotted to them will be regarded as deserters of the worst type. All Executive Committees and militia are to publish these orders and acquaint the whole population with them. Those not complying will be severely dealt with. The orders are signed by Dzorzhinsky, President of the Commission, and Silbermann, Director of works.

Accident to Aeroplane.

CALCUTTA, February 9.

At about three o'clock yesterday afternoon the Handley-Page aeroplane No. 9, upon landing in Calcutta with passengers from a trial spin, ran between two clumps of trees and something like one half of each wing was broken. The pilot had evidently misjudged his distance, and beyond this injury the machine escaped damage and none of the passengers nor the pilot was injured.

Particulars of to-day's accident to the Handley-Page aeroplane in Calcutta show that when the machine took ground at 3-30 this afternoon after the second flight and was running slow preparatory to coming to a standstill, her wheels struck a nullah with the result that they slowed round and landed her end on in a clump of trees shearing off the ends of her two upper planes. The engine and all other parts are undamaged and the sixteen passengers she was carrying in her saloon were not affected in any way. This was not a flying accident but was due to the awkwardness of the landing ground and want of a proper aerodrome. The machine could be repaired in forty-eight hours if spare parts were available. But these will not arrive till the 12th when the S.S. "Khyber" is expected. The aeroplane will then soon be air worthy again. It is hoped that she will be in commission in a week when Captain Clark will fly her to Bombay. Captain Woodward, who was piloting to-day, is an experienced aviator and has been flying since 1916 having been employed in France in a night bombing squadron. He has previously taken the plane up on two or three occasions. The difficult nature of the Calcutta maidan is entirely responsible for to-day's accident.

Reforms in Hyderabad State.

Important Firman Issued.

SECUNDERABAD, February 9.

The following important firman in connection with Legislative Council of the Hyderabad State has been issued by H.E.H. the Nizam. Following upon the creation of an Executive Council this announcement touching the reform of Legislative Council is considered a great advancement in the states political progress. The firman runs as follows—In my firman dated the 22nd Safar 1338 H. under which I established an Executive Council for the more efficient administration of my dominions I had directed that my Legislative Council would continue to work under the existing rules until they should be modified. This Council was one of the outstanding features of the reforms introduced by my revered father. Since its establishment some minor changes have been effected but they are not sufficient to meet the requirements of the present times nor do they give promise of the fulfilment of those duties which I consider necessary for the prosperity and advancement of my beloved subjects. The constitution I have given to my Executive Council has set it on the high road of administrative efficiency. It has made an excellent start and I feel confident that its working will demonstrate the wisdom of the steps taken. The next important move in the direction of reforms I have in contemplation is a thorough and complete investigation of the conditions most favourable to the development of the legislative council and the expansion of its usefulness as an integral part of the Government machinery. I therefore direct the Sadri Azam S. M. I. to take immediate steps to collect all necessary materials on which a liberal scheme for the attainment of the above mentioned objects may be based. It is my desire that with due regard to the social and educational advance made by my people particular attention should be paid to the following points in conducting the investigation—(a) Substantial production of the elective element (b) direct voting, (c) representation of all important classes and interests, (d) effective protection of minorities, (e) conditions of franchise, (f) the official element, (g) powers and functions. The Sadri Azam is authorised to appoint special officers and constitute committees on whose reports a comprehensive scheme with definite proposals shall be drawn up for presentation to my Executive Council for opinion prior to its submission to me for consideration and orders.

Two Postal runners carrying mail bags between Attakatti and Valbarai on the Anamalai Hills were convicted by the Assistant Sessions Judge of Coimbatore and sentenced to two years rigorous imprisonment each for criminal breach of trust under Section 411 P.C., in respect of valuable articles entrusted to them. The property involved belonged to Planters Messrs Lloyd, Fraser, Andrews and others mostly remittances.

On the evening of Saturday last a motor car driven by a Chaffeur ran over a boy aged about 12 years on the Podanur Coimbatore Road near the toll gate. The driver immediately picked the boy up and conveyed him to the head quarter hospital. His condition is stated to be improving. Police action has been taken against the driver.

News in Brief.

The Mail Steamer "Nellore" which left Bombay on the 17th ultimo arrived in Marseilles on Tuesday the 3rd instant.

Mail steamer "Khiva" with outward mails of 29th ultimo passed Suez at 4 P. M. on Saturday the 7th instant.

Anchor Line "Castalia" sailed from Liverpool for Bombay on the 31st ultimo.

It is understood that the six months' interval, settled under the Afghan Treaty, expired on February 8th and no fresh overtures appear to have been received from Kabul yet.

Labour strikes in Bombay may be said to have practically ended. The R. I. M. Dockyard strikers after vacillation have decided to accept four annas increase in their daily wages and resumed work to-day. The Port Trust workshop men have accepted six rupees increase in monthly wages offered and have gone back to work. The employees of Messrs. Alcock Ashdown received their tickets to-day and have promised to resume work to-morrow.

Colonel F. M. Bailey of the Indian Political Department, who was detained and kept by the Bolsheviki, has arrived in Delhi. He had some exciting experiences, details of which are not available. It is well known, however, that he escaped from Tashkend by entering into the Bolsheviki Secret Service. He was ordered to Bukhara to search for Briush agents there and when leaving Turkistan his party was fired upon by Bolsheviki, near the Persian Frontier, but escaped unhurt.

A Town Planning and Improvement Trust is proposed by a committee of the Punjab Sanitary Board for the towns of Lahore and Amritsar. The salary of the chairman is suggested as Rs. 3000 a month and of the engineer Rs. 2000 a month. There are to be two trusts for each town and the body would consist in each case of a chairman and three members nominated by the Government, the Chairman of the respective Municipality and two members elected by that Municipality.

A largely attended meeting of motorcar drivers was held on Sunday evening to discuss their grievances. Several speakers addressed the meeting emphasising the necessity of united action and it was resolved to form an association of motorcar drivers in Bombay on the lines of the London Association. A representative committee of ten was appointed to carry out the resolution and to arrange for another big meeting on the 7th March, the idea being that if in the meanwhile the owners of cars did not meet their demands a general strike should be declared thereafter.

Mr. T. J. Tasker, I. C. S. of Bangalore, on Saturday, registered the first marriage under the special Marriage Act of 1872, which was introduced into the station a couple of months ago. The function took place in Mr. Tasker's office and was witnessed by a small gathering of friends of the bridegroom, Mr. Narayan Singh of the Wesleyan Collegiate School. The bride is a widow belonging to the Moodeliar community and the marriage is a rare instance of inter-caste and widow re-marriage among the Tamil people. The members of the Brahma Samaj will celebrate the marriage on Sunday next, this being the first Brahma marriage in Bangalore.

నైజాముగారి ఫర్మానా.

హైదరాబాదు సంస్థానము.

కార్యనిర్వాహక శాసనసభలు.

ఫర్మానా.

నేను 23 శఫర్ తుర్రుమజరూ 1338 హిదీ తేదీన

ఫర్మానాను ప్రకటించితిని. దానిముఠాముగా కార్యనిర్వాహక సంఘము నేర్పరచితిని రాష్ట్రపరిపాలనము శ్రేష్ఠముగా గురుతు కార్యనిర్వాహకసంఘము ఉండదగు నది నేను తలచితిని. కావనసభకు క్రొత్త నిబంధన లేవనవదువరకును ప్రస్తుతమున్న నిబంధనలే యుండునని తెలియజేసితిని. పూజ్యులగు శాత్రుండిగారు చేసిన సంస్కరణములలో కావనసభానిర్వాహకముకట్టి, విమర్శనకర్తలు, ముగ్గులముగ్రహణ పరిగినవి. ప్రస్తుతకాలమునకును సభివృద్ధిని కలిగి, చురుకైన చాలవు. కార్యనిర్వాహకసంఘమున శ్రేష్ఠతనుగలదిని సంధానముకలఁ (శ్రేష్ఠముగా) జరుగుట కతకాళము కలిగినది. ప్రస్తుతమునకు దేశస్థము విదితము కాకలదు. ఇప్పుడు కావనసభకు గుగా సంస్కరించదలచితిని గాని సందులకు లభ్య చేయవలెను. నదిరీ యాంశరీ అరీ యిమాంగా ఆరీరీతు జతవుటలో ప్రజల విద్యాభివృద్ధిని సాంక్షమునది నియోజకవర్గమున హెచ్చుగా దేశస్థులతోను వుండవలెను. అన్నియు ప్రాతినిధ్యముగలవలెను. శ్రుత్తుసంస్కరణల మొత్తముగా కావనసభను నియోజకుల అర్హత సభ్యుకావనసభ ఎదుట అధికారము వనలేను. అందులకు కావనసభ విషయము నిబ్బందిని ఏర్పరచి హాం రిజమును ప్రాతినిర్వాహక సంఘము నూచకులతో విమర్శనాత్మక పంపవలె. మాంగారికి ప్రాతినిధిని నైజాంగాడు

పట్టిసిటీబోర్డువారి ప్రచురము.

చంద్రావతి అగ్రోకల్చరర్ డిపార్టుమెంటుయొక్క డైరెక్టరుగారు 1915 వ సంవత్సరమున ఈ కిందివిషయములను ప్రచురించినారు:—

2. 1905 వ సంవత్సరానికిముందు, ఈ డిపార్టుమెంటువారు పరదేశీయులనుంచి విద్యనాలను కనుపలకు పరిమితిని తెచ్చించి మనదేశములో వ్యవసాయపు పనులను వృద్ధిచేయు దానికి ప్రయత్నములు చేస్తూవుండెదము. అప్పుడు మనదేశములో వుండే స్థితిగతులను విచారించడానికి, తాము కొరవట్టు మనదేశములో వ్యవసాయపు పనులను రయితులు వృద్ధిచేయుకో నేటిట్లు చేయడానికి, వారు తమ ప్రయోగశాలను ఏ స్థలమునందు వుంచునుండలేదు.

3. 1905 వ సంవత్సరములో ఈ డిపార్టుమెంటువారు కొన్ని ఏకాగ్రములను మనదేశములో వ్యవసాయపు పనుల చాలా వృద్ధిలోకి తీర్చుటకు ఉపాయములు కల్పించినారు. వ్యవసాయమున బాగా తెలిసినవారిని వారు ఉద్యోగములలో వుంచి, వారు గ్రామాలులకు వెళ్లి అక్కడి రయితులను వేసే వ్యవసాయపు పద్ధతులను బాగాకరిచింది తెలుసుకో నేటిట్లు ఉత్తమపు చేసినారు. వారు చెప్పవట్టుమునంద వుండిన మానిషాలను ఒక్కటిమూడు గాక మనచెప్పరాజ్యములోవున్న యితరస్థలములందు కూడా మారి బోలాలను ఆరంభించినారు. అటువంటి మారి బోలాలలో వారు మనదేశపు మాఖ్యమునకు కంటులను పండించి వాటిని వృద్ధిలోకి తేవడానకు ప్రయత్నములు చేసినారు. అప్పటినుంచి వారు పరదేశీయులలో నుండే పంటలను మనదేశములోకూడా పండిట్లు చేయడానికి వారు అంత విశేషముగా ప్రయత్నించలేదు. తమ మానిషాలలమూలమున కలిగిన అనుభవములను మనదేశపు రయితులు అవలంబిస్తూవున్న వ్యవసాయపు పద్ధతులను కరిగిస్తూ వుండెదమునకు, ఇప్పుడు ఈ డిపార్టుమెంటువారి ప్రయోగశాలలు మనదేశపు పంటలను వృద్ధిలోకి తేవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. వారు తమకు తెలిసిన మంచిపద్ధతులనున్నట్టి గ్రామాదులలోవున్న రయితులకు తెలియజేయడానికి తమ తాదేదారులను పంపిస్తూవున్నారు. ప్రతివూరిలోనుండే అనేక కరచాల కిలిగితులనున్నట్టి వూరిగా కరిగించిమాడడానికి ఈ డిపార్టుమెంటులో చాలినంతమంది ప్రయోగశాలలు తేసందులకు, ఈ డిపార్టుమెంటులోవున్న ఉద్యోగశులందరూనూ కూడా గ్రామాదులకు వెళ్లి రయితులకుండెన్ని ఎత్తులలాభకరమయిన వ్యవసాయపు పద్ధతులను నేర్పడానికి ప్రయత్నిస్తారు. రయితులు అవలంబించడానికి సాధ్యమయిన వ్యవసాయపు పద్ధతులను మాత్రమే ఈ డిపార్టుమెంటువారు వారికి నేర్పుతున్నారు. దీనివరయితులకు సాధ్యమైన వ్యవసాయపు పద్ధతులను ఈ డిపార్టుమెంటువారు నేర్పడానికి ప్రయత్నించిన కాలముగడచిపోయెదము లేదు.

4. ఈ డిపార్టుమెంటులో వ్యవసాయముతో సంబంధించిన పనులనున్నట్టిని ప్రార్థనగా తెలిసినవారు చాలామంది ఉండవట్లు, మన రయితులకు మిక్కిలి లాభకరమయ్యుండే ంకెలిన్ని మిక్కిలి బాగ్రులో మొదట విచారించవలసింది. వారు మనరయితులకు తెలుసుకోవలసియ్యుండిన విషయములన్ని ఒక్కమూరే విషయమే తేవబోయినారు. టే, 1915 వ సంవత్సరమునవరకున్న మనరయితులకు కలసిగారి తమ కొద్దిచెట్టుగాని ఎట్లా వృద్ధిచేయు అగ్రోకల్చరర్ డిపార్టుమెంటువారు వారికి నున్నారు. ఇంతే కాకుండా, వారు బొగ్గులు, యము, పొగాకుపంటలను గూర్చి విషయములను వృద్ధి మొదలు పెట్టినారు. మనరయితులకు తెలుసుటకు వృద్ధిచేయడానికి గాని, వారు తమ వాటిని ఎక్కడ చరకగా కొనుక్కొనవలసి ఎక్కడ ఎక్కడవధులకు అత్యుత్తమ స్థలము వారికి తెలియజేయడానికి ఈ డి

5 వ సంవత్సరానికి ముందు చాలా కనియినాగానీ, ఈ ప్రతికలో మేము 'ప్రయోగశాల' 1915 వ సంవత్సరపువరము యుండినది. మొదలుకొని 1914 వ సంవత్సరం వరకైతెవరము ఇదయిందో. వాడ ప్రసంగము మాస్తూవుండే మాదో డిప్యూటీ డైరెక్టరు

గా ఇంకొకరుకూడా నియమించబడినారు. ఈ మాధుర్య డిప్యూటీ డైరెక్టరులలో ప్రతివారునూ ఇంగ్లండు దేశముకంటెకూడా చాలా పెద్దదయ్యున్న ప్రదేశములో జుగే వ్యవసాయపు పనులను విచారించు వుండెదమని వుండెదది. ఆయన తేలికందవుండిన భాగములో వేరేవేరే విధములయిన నేల లుండినవి. వాటిలో వర్షాలు వివిధములుగా కురుస్తూవుండెవి. వాటిలో జుగే వ్యవసాయపు పద్ధతులనుకూడా వేరేవేరే విధమైనవై యుండినవి. అంత పెద్ద ప్రదేశములో జరుగుతూవుండిన వ్యవసాయపు పద్ధతులను వృద్ధిచేసి ఒక్క ఉద్యోగశుడే విచారణచేస్తూవుండెదము చాలా కష్టముగా వుండినందున, ఇంకా ఎక్కువమంది డిప్యూటీ డైరెక్టరులనుగా ఏర్పాదవలసి వుండినది

6. 1915 వ సంవత్సరములో సర్కారువారు పెట్టిన వ్యవసాయపు మారి బోలాలన్నిటినిగూర్చి ఈ కింది కట్టిలో తేల్చియు ప్రచురించెదము:—

1 ఈ భాగములలోనున్న ప్రతి మారి బోలమున ఒక మానేజరు తేలికంద ఉంచబడినది. ఆయనకు వ్యవసాయపు కాలేజీలో తేలికందయినవారు ఇద్దరు సహాయముగా వుండినారు. వీరు తమకుతేనే వ్యవసాయపు కాలేజీలో తేలికందయిన మరి కొందరితో కూడా కలిసి, వ్యవసాయపు డిపార్టుమెంటువారు కొరవట్టుగా గ్రామాదులలో వున్న రయితులకు ఎట్లా చక్కగా వ్యవసాయపు పనులను నేర్పాపు దనతేనో చూపించి నేర్పించుతూ వుండినారు. మంచి వ్యవసాయపు పద్ధతులనుగా ఎటువంటివో రయితులకు నేర్పడానికి 1914 వ సంవత్సరమున సర్కారువారి మారిబోలములలోను జిల్లాలోను తిరుగుచు 48 మంది వ్యవసాయపు ఉద్యోగశులు వుండినారు.

2 మన సర్కారువారు పెట్టిన వ్యవసాయపు కాలేజీలోయెబ్బత్తొకటి వున్నది. దానిలో చేపున్న మారి బోలము 800 ఎకరాలు 36 భూమియయ్యున్నది. వ్యవసాయముతో సంబంధించిన వివిధములకు పనులలో మిక్కిలి ఆసక్తేనవారు ఇక్కడనే వున్నారు. వారు వ్యవసాయశాస్త్రములో కొత్తకొత్త సంగతులను కనుక్కొనుచుండమీ కాకుండా అక్కడ చదువుకొనేవారికి చదువు చెప్పతూకూడా వున్నారు. చెట్లు చేరులు మొదలయిన వాటివల్ల విశేషమైన లాభము ఎట్లా దొరుకుతుందో అనే సంగతిని విచారించే ఉద్యోగశులకు తేలికందే నుండి మంచి విద్య కామిచేవో కరిగిస్తూ వుంటారు. ఆ మా పంటలోనున్న ఏమీ బాగులు ఎక్కడ చుంచినో అని కూడా ఆయన కరిగిస్తూ వుంటారు. మన దక్షిణ ఇండియాలో వుండే పురుగులన్నిటిని కరిగిచేసి మనకుంటు కిను నేర్పావుండే పురుగులను చుంచేయడానికి తగిన పద్ధతులను కనిపెట్టే ఉద్యోగశును మరొకరు అక్కడనే వున్నారు. గోదారి బోసినీయూ వున్న తాటిచెట్లకు ఇప్పుడు కట్టుకూ వున్న చీడ మొదలయిన వ్యాధులను కరిగిచేసి ఉద్యోగశుడు ఇంకొకరు కూడా అక్కడనే వున్నారు. వీరు కాక అక్కడనున్న మరొక ఉద్యోగశుడు ఆయా పొలాలయొక్క సారమును కరిగిచేసి ప్రతి నేలకూను ప్రతి పంటకునూ ఎటువంటి ఎక్కువ మంచిదీ విచారించుచుంటారు.

3 సర్కారువారి వ్యవసాయపు డిపార్టుమెంటువారు 1906 వ సంవత్సరము మొదలుకొని 1915 వ సంవత్సరములో గా ఆయా జిల్లాలలో వ్యవసాయపు పనులను వృద్ధి చేయడానికి చేసినవిషయము ప్రయత్నములను ఇకను చెప్పతాము.

10. చెరువు: గోదారి జిల్లాలో చెరువు పంటలకు వ్యాధి కలిగి చాలా కిను చేసింతునట్లు 1900 సంవత్సరములో ఆపంటకు నుండిన నేలలు 4,000 ఎకరాలకంటె తక్కువయి యుండినవి. ఆ వ్యాధి రానేని ఒక విధమయిన చెరువును ముందు పెట్టెదము మంచిదని సర్కారువారి వ్యవశాస్త్రజ్ఞులు అప్పుడు చెప్పినారు. అందువల్ల రయితులు అటువంటి చెరువునే పనులకు పెట్టుకొనేటటు సర్కారువారు వారిని ఎప్పరించినారు. ఆ వ్యవశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పినట్లే, అటువంటి చెరువును ఆ వ్యాధిరాతే. అది చూచి అక్కడి రయితులు ఇప్పుడు అటువంటి చెరువునే పనులకు పెట్టుకూకొన్నారు. ఇట్లా 1912 వ సంవత్సరములో 9,000 ఎకరాలకంటె ఎక్కువగా ఆ పంట జరుగుతూ వుండినది. అటువంటి చెరువు దక్షిణ ఆగ్లాడు జిల్లాలో కూడా పయిల పెట్టబడినది. ఆ జిల్లాలో 1907 వ సంవత్సరమున 180 ఎకరాల భూమి మూతమే ఆ పంటకింద వుండినది. గాని 1913 వ సంవత్సరమున అక్కడ ఆపంట 8000 ఎకరాల భూమిలో జరుగుతూ వుండినది. ఆ విధమయిన చెరువు దక్షిణ కనరాజిల్లాలో కూడా ప్రతే పెట్టబడినందున అక్కడి రయితులు ఇతరవిధముల యు

న చెరువులన్నిటిని విడిచిపెట్టేసినారు. దక్షిణ కనరాలో అదివరకు పయిగుతుండిన చెరువుకంటె నయిన చెప్పిన రియతుల ఎకరానికి 5 పుట్ల చెట్లును ఎక్కువగా దొరుకుతూవున్నది. ఎకరానికి 5 పుట్ల చెట్లునుంటే కనీసమున 15000 పాయల కచ్చుబడి అని తేలుచున్నది. ఈ కొత్త కరచా చెరువును నయిరు పెట్టుకొవడమున దక్షిణ కనరాలో వున్న రయితులకు ఇంత లాభము వచ్చినది. ఆ జిల్లాలో వున్న రయితులు నూను గానుగలను గాక ఇతర గానుగలను వాడెదము కూడ నేర్చుకొన్నారు. ఇక వ గానుగలను వాడెదము వల్ల వారికి ఎక్కువ చెరువులను దొరుకుతున్నది. ఆ చెరువు గడ్డల పిప్పే ఆ చెరువులనుకు నుండడానికి కంటిచెరువుగా ఉపయోగిస్తున్నది. ఇట్లా చేయడమున చెరువు చెట్లును తయారుచేయడమున వారికి ఎకరానికి 25 రూపాయల కచ్చు కచ్చిపోయినది. గోదారి, దక్షిణ ఆగ్లాడు, దక్షిణ కనరా జిల్లాలలో జరుగుతూవున్న చెరువుపంటల విషయమై ఇప్పుడు చేయబడియన్న మార్పులకు బట్టి అక్కడి రయితులకు 1914 వ సంవత్సరమున 25 లక్షల రూపాయల లాభము కలిగినట్లు తోస్తూవున్నది.

11. కరి.— 1915 వ సంవత్సరము వరకున్న ఈ డిపార్టుమెంటువారు (1) ఒక్కొక్క ఎకరములో వారు పెట్టడానికి కావలసినవన్న విద్యనాలను చాలా కొద్దిగానే వాడెట్లు చేయడమునకు, (2) దయించా కురిచి మొదలయిన కచ్చుని మొక్కలకు ఎక్కువగా ప్రతయోగించెట్లు చేయడమునకు, (3) వ్యాధులను కలిగియున్న పదార్థములను ఎక్కువగా వాడెట్లు చేయడమునకు ఈ మూడు విధాలను మనకు పంటలకు వృద్ధిచేయడానికి ప్రయత్నములు చేసెదమునకు.

12. ఒక్కొక్క ఎకరములో వారు పెట్టడానికి వాడే విద్యనాల మొత్తము మన చెప్పరాజ్యములో వివిధములయిన పంటలనుబట్టి వివిధములుగా నుండెను. కృష్ణ జిల్లాలో చాలా కొంచెము విద్యనాలు మాత్రమే వాడెనారు. అవగా, ఎకరానికి నుమారు 1 మణుగు భాగ్యము నుపాయ్యె. గోదారి జిల్లాలోను సంతాపూరు మొదలైన దక్షిణ కేళి జిల్లాలలో ను ఎకరానికి నుమారు నాలుగయిదు మణుగుల భాగ్యమున వాడుచుండెనారు. ఇట్లా ఎందుకు చేస్తూవుండెనా రనగా, ఎక్కడివారు 5 మొదలు 10 వరకును చిన్న మొక్కలను నేర్పనారు పెట్టుకూవుండెనారు. అటులే సర్కారు మారిబోలాలలో చేయబడ్డ కరికీలవల్ల ఏమని తేలిక దనగా:— వారు మొదలడానికి తక్కువ విద్యనాలనే నెవచ్చులే అని బాగా మెలిచి పెరగడానికి చాలా పొగా వుంటుందనిన్ని ంటువంటి మొక్కలకు ఒక ట్రాకటిగా తీసి వారు పెట్టలే అక్కడైన పొలాలలో చాలా మందిపంటలు పండుకననిన్ని, ఇప్పుడు అజాపుచేయబడియన్నది. ఇట్లా వచ్చెన చేసినట్లున ఒక్క ఎకరానికి కావలసిన నాకును మొదలించడానికి నమారు ఒక మణుగు విద్యనాలయితే చాలునని తెలిసినది. ఇట్లా చేయడమున మన చెప్పరాజ్యములోవున్న చాలమంది కల్లుపు నేలలో కూడా పయిల పెట్టడానికి నుమారు నాలుగు మణుగుల భాగ్యమైతే చాలునని నువ్వుచేసినది. 1914 వ సంవత్సరములో వుండిన భరలనుబట్టి ఒక ఎరానికి లావలసినవన్న ఒక మణుగు భాగ్యమునూ 4 రూపాయల ఖరీదుమాత్రమే ఉంటుంది. మొత్తమ మన చెప్పరాజ్యములో కరి వైపుల నిమిత్తమై ఇప్పుడు వాడబడుతూవున్న నాకులో ఎకరానికి 8 రూపాయల 8 అనాలయొత్తన నయవుతుంది. మన చెప్పరాజ్యములో ఇప్పుడు ఒక కొటి ఎరాకంటె ఎక్కువ భూమిలో కరికంట జరుగుచున్నది. ఇత భూమిలో నూడెకభాగమందు వారు పెట్టెదమునకు ఈపంట జరుగుతూవున్నది. మన రయితులందరూనూ ఒక్కొక్క మొక్కను మాత్రమే విడిచిదిగా వారు పెట్టడానికి నేర్పుతుంటే, వారికి సంవత్సరానికి నూరు లక్షల రూపాయలు కచ్చు తక్కువయివుంటుంది. అందుచేత, సర్కారువారి వ్యవసాయపు శాఖవారు అన్ని జిల్లాలలో వున్న రయితులకు ఒక్కొక్క మొక్కనే వారు పెట్టే పద్ధతిని నేర్పడానికి ఆరంభించినారు. అందువల్ల ఈ కద్దతే అన్నిచోట్లకు, మాఖ్యముగా దక్షిణజిల్లాలలో, చాలా త్వరగా వ్యాపించినది. 1910 వ సంవత్సరమున ఒక్క తంజావూరు జిల్లాలోమాత్రమే 7,000 ఎకరాలలో ఈ కద్దతి అవలంబించబడినది. 1914 వ సంవత్సరములో మన చెప్పరాజ్యములో వున్న అన్ని జిల్లాలయందున్నా ఎన్ని ఎకరాల భూమిలో ఈకద్దతి అవలంబించబడ్డదో తెలియదుగాని నుమారు 80,000 ఎకరాలలో ఈవిధముగా పయిలచేయబడి: దు తోస్తూవున్నది. గనుక ఈ కద్దతిని అవలంబిం

చేయుటకు మన రయతులకు ఆనందకరములలో నుమాన 10 లక్షల రూపాయలు మొత్తం లాభమువచ్చుచుండును.

13. వాటాలలో వచ్చు మొక్కలను ఎవరుగా వాడెను. — 18 వాటాలలో వచ్చు ఆకులను ఎవరుగా వాడెను? అనేది సందేహములనుంచి ఉద్భవించి, గాని మొక్కలను అంతకుండు ఎక్కువయిపోయియుండునట్లును, అదేవులను సులభముగా గాని ఖాయము చేయదలచునట్లును, పల్లపు నేలలు పూర్వమునకు ఎక్కువగా సాగుబడి చేయబడుచున్నందున పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా వాడదానికి కచ్చు చాలా ఎక్కువ యి పోయియున్నది. మధుర జిల్లాలో పెరియార్ నది కాలువలద్వారా పొలాలలో వాడదానికి రయతులైన 10 ను యిక్కు మాగానులకు పచ్చి ఆకులను బట్టి నిండా సాధారణముగా తెచ్చుచున్నది. ఇట్లా చేయదలచునట్లు రయతులూ మాత్రమే కాకుండా రయతులవద్ద ఆ యాకులను తీసుకొని పోతదానికి రయతులవద్దనుండి పొలాలకు తీసుకొని పోవడానికిన్ని మోతకూలి తరులయియున్నది. పెరియార్ నది వద్ద నున్న ఆ నేటి గ్రామాలలో ఇట్లా పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా వాడదానికి ఎక్కువగా ఒకటింటికి 20 ముదా 25 రూపాయలు కచ్చు తీసుకుంటున్నది. పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా వాడదానికి వాటిని అదేవులనుండి తీసుకొని వాడదానికి బదులుగా, మనము మన పొలాలలోనే ద్రెంచా, లేక, కులింజి, లేక జనుకుల మొలిపించి దానిని తొక్కివేసి, మనకు కావలసినంత ఎరువు ఉండి ఎవరానికి 8 రూపాయలు మాత్రమే తీసుకుంటే ఆ పురుగుల దయచే పల్లగాని కులింజివల్లగాని కలిగి మేలు భూసారములతో ఉంటుందని మన నిజమే ఇంతేకాకుండా పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా వాడదానికి అయ్యే కచ్చు వాటిని అదేవులనుండి తీసుకొని మనము అట్టి పురుగులగా, గాని మన పొలాలకుండి అట్టి పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా మనము వాడుకొని పరిశీలే మనకు చాలా కచ్చు తగ్గిపోతుందనే మాట రూఢి. అందువల్లనే మన సర్కారువారి కృతసాయపు కాళివారు ఇటువంటి పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా ఎట్లా వాడతే మంచిదో మన రయతులకు చేప్పారు. 1918 వ సంవత్సరములో నుమాన 20 పుట్ల పచ్చి మొక్కల విత్తనాలను వారు రయతులకు అమ్మివారు. ఈ విత్తనాలు 10,000 ఎకరాల భూములకు ఎవరు వాడదానికి వారి కుటుంబము గనుక రయతులకు వాడదాని 2 లక్షల రూపాయలు లాభము వచ్చి ఉంటుంది. ఇంతే కాకుండా, సర్కారువారి కృతసాయపు కాళివారు పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా వాడే కచ్చుని నేర్పిన తరువాత, వద్ద జిల్లాలో వాడదానికి పెరియార్ నది కాలువలద్వారా పొలాలలో తాము అటువంటి పచ్చి మొక్కల విత్తనాలను అమ్మివారికి ముందే తెచ్చివారు. వీరల్ల ద్వారా పచ్చివ లాభముతోనూడా, ఇటువంటి పచ్చి ఆకులను ఎవరుగా వాడదలచునట్లు రయతులకు మొత్తం 1914 వ సంవత్సరములో నుమాన 3 లక్షల రూపాయల లాభము కలిగివుంటుంది.

14. భాగ్యరము కలిపిన ఎరువులు: — చేపలను ఎవరుగా వాడతే మంచిదని సర్కారువారి కృతసాయపు కాళివారు తమ పొలాలలో వాడదానికి మాది 1915 వ సంవత్సరములో కచ్చువారు. అందువల్ల దానిని కూడా వాడతే మంచిదని వారు రయతులకు చేప్పి వాడుకొనినారు.

15. పత్తి — తిరునెల్వేటి జిల్లాలో వచ్చు కొయిల్ పత్తి: — మాదిరిపొలములలోనూ గామీయ జిల్లాలోనూ ఈ పత్తిని విశేషముగా పెట్టదలచుచున్నది. ఉప్పమి అనే నరక పత్తి: — మొక్కలను అనేకానీ పత్తి ఎక్కువ ముదిరిన పత్తి: — కలసికలసియున్న గనుక దీనినే ఎక్కువగా మన రయతుల పయన పెట్టెనునను చేయదానికి కృతసాయపు కాళివారు ముందు ఉద్దేశించినారు. తిరునెల్వేటి జిల్లాలో ఉప్పమి పత్తిని కరుంగన్న పత్తియన్న కలిపి మనకు చేయదలచుచున్నది వారు గ్రామములలో విద్యార్థులు చేసి కనుకొన్నారని తెలుసునై పత్తి చాలా కొన్ని గ్రామములలో మాత్రమే అచ్చుగా కరువు పెట్టుచునుండేది. గనుక వారు ముట్టమొల పత్తియన్న కలసికలసియున్న సహాయములను తీసుకొని కరుంగన్న పత్తినిజలనే పోగుచేసి రయతులకు పత్తియన్న ప్రయత్నములచేసినారుగాని అది కొనసాగలేదు. అందువల్ల వారు ఆ విత్తనాలను వృద్ధిచేయడానకు కొన్ని గ్రామములలో వాటిని మాత్రమే రయతులు పయన పెట్టెట్లు ప్రయత్నము చేసినారు. అలాగున రయతులు పయన పెట్టెట్లు కరుంగన్న పత్తి గింజల నుండినన్ని సర్కారు వారి కృతసాయపు కాళివారికి అమ్మివలసినదని నిర్ణయించుచున్నది. ఇట్లా చేయదలచునట్లు కొన్ని యేర్లలోనే అచ్చు

మయన కరుంగన్న పత్తి 100,000 ఎకరాలకుంటే ఎక్కువ పొలాలలో పయన పెట్టబడినది. కరుంగన్న పత్తి విత్తనాల రయతులకు చాలా ఎక్కువగా లాభకారియై వుండవలసి వాడు తేకవాడి విత్తనాలకుంటే దాని కొరత నూటికి 30 ముదల 50 రూపాయల వరకున్న ఎక్కువ కలిగి నిచ్చినదానికి ఇచ్చపడదనే దాఖలా అయివున్నది.

16. ఉప్పమి పత్తికంటే కరుంగన్న పత్తివంటిది ఎక్కువగా మయన చేసేటట్లు మన సర్కారువారి కృతసాయపు కాళివారు ప్రోత్సాహము చేయదమే కాకుండా, వారు సాధారణమయిన కరుంగన్న మొక్కలకుంటే కరుంగన్న పత్తిలోనే వున్న కొన్ని విధములయినవి ఎక్కువలాభకరమయినవను వుంటుందని మన రయతులకు చూపించినారు. 1915 వ సంవత్సరములో మన రయతులు ఈ ప్రోత్సాహ విత్తనాలే ఎక్కువ లాభకరమయినవని తెలుసుకొని వాటిని కొనుక్కొనడానికి మొదలుపెట్టుతున్నారని.

17. కరుంగన్న బల్లారి జిల్లాలలో కూడా ఎక్కువ మంది రకమయిన పత్తిని కృతసాయపు కాళివారు ప్రోత్సాహము చేసినారు. ఈ పత్తి పత్తి, గింజల తీసివేసిన తరువాత, కరుంగన్న జిల్లాలో సాధారణముగా మయనయ్యే పత్తికంటే నూటికి 30 ముదల ఎక్కువ మంది ముదిరి ఇచ్చును. దీనినే పయన చేయదలచునట్లు ఎకరానికి నుమాన 6 రూపాయలు లాభము దొరకెనని, గనుక 1913 వ సంవత్సరములో కృతసాయపు కాళివారు అమ్మిన ఈ రకము విత్తనాలతో నుమాన 5,000 ఎకరాల భూములలో రయతులు పయనము పెట్టివారు ఇట్లా చేయదలచునట్లు రయతులకు ఆ ఒక్కసంవత్సరములో మాత్రమే నుమాన 25 వేల రూపాయలు లాభము వచ్చివుంటుంది. ఇంకాకాకుండా, వారు అంతకు ముందు సంవత్సరములో కృతసాయపు కాళివారి వద్దనుండి కొనుక్కొనిన విత్తనాలను పయన పెట్టుకొని కూడా ఎక్కువ లాభమును సంపాదించుకొని వుంటుంది.

18. కాంబోడియా పత్తి: — సర్కారువారి కృతసాయపు కాళివారు అవివరము మన దేశములో పయనముచేయుచు వుంటున్న వృద్ధిచేయడానకు సాధారణముగా ప్రయత్నిస్తూ ఉన్నవారయినట్టికిన్ని, ఒక్కసారి మాత్రము పరశేత్ర పత్తిని తెప్పించి దానిని మన దేశములో పయన పెట్టెట్లు ప్రయత్నించు చేసినారు. 1914 వ సంవత్సరముందు వారు పురుచ్చేరి నుండి కాంబోడియా పత్తిని తెప్పించి కొయిల్ పత్తిలో కయిలు పెట్టివారు. మెప్పర్స్ చాన్స్ కంపెనీలో కలిపేసే పత్తి గారు కూడా మన రయతులకు ఎప్పించి దానిని పయన పెట్టెట్లు చేసినారు. కృతసాయపు కాళివారు కూడా తమ మాదిరిపొలాలలో దానిని పయన చేసినారు. ఈ పత్తి పత్తి నూలి అవిరాగల ఇనుక కలిపిన తేగడ నేలలో కూడానున్న చెరువు ఆయకత్తు కలిగివున్న ఎత్తు నేలలోనూడానున్న బాగా పెరుగుతుందని కొద్దికాలములోనే తెలియకొన్నది. అటువలనవారి ఈ పత్తినే మన చెన్నరాజ్యమునందలిలోక వృద్ధి చేయదానికి ఈ డిపార్టుమెంటువారు చాలా ప్రయత్నములు చేసినారు. అందువల్ల 1912 వ సంవత్సరములో కాంబోడియా పత్తి 60,000 ఎకరాలలో పయన చేయబడినది. దానికి సగటున ఎకరానికి 180 రూపాయల వరకు రయతులకు లాభము వచ్చినది. ఈ పత్తి పయన పెట్టబడిన నేలలు ఇరవేపండులకు అంతగా ఉడతగాగనయినవి కావు ఆ నేలలో అవివరము పయన చేయబడుతూ ఉండిన పంటలకు ఎకరము ఒకటింటికి నుమాన 20 రూపాయలకుంటే ఎక్కువ లాభము వచ్చుచుండే దాని. గనుక కాంబోడియా పత్తిని పయన పెట్టుకొనదలచునట్లు మన రయతులకు 1912 వ సంవత్సరములో వాడదాని 90 లక్షల రూపాయల లాభము వచ్చినది.

19. మన రయతులకు ఇట్లా ఎంత ఎక్కువ లాభము వచ్చినదో ఈ కొరి దృష్టాంతముల ద్వారా వున్నది. తిరునెల్వేటి జిల్లాలోవున్న ఒక గ్రామములో ఒక రయతుకు ఒక ఎత్తయిన కల్లపు నేల వుండెను. దానికి సాధారణముగా నీళ్లు ఎక్కువ కావు. ఆ నేలను అతడు తనభాషెట్టి వుండినాడు. అతడు తన అప్పులను తీర్చుకొనడానికి దానిని అమ్మివేయవలసినదే, దానికి ఎవరున్న సరియైన భరణ ఇచ్చివారు. అంతకు అతడు దానిలో కాంబోడియా పత్తిని పయన పెట్టుకొనినాడు. ఇట్లా చేయదలచునట్లు అతడు తన అప్పులన్నీటిని తీర్చుకొనుకొనినాడు. అతడు తన నేలను అమ్మివారికి చూపదలచు అగత్యము లేకపోయింది.

20. అయితే అటువలనవారి వద్దము ఒక గొప్ప కప్పు చేయదానికి ఆరంభించినారు. కాంబోడియా పత్తికి మంచి ధర

కావడముచూచి వారు తక్కువ రకము పత్తిని దానిలో కలపదలచు ఆరంభించినారు. రయతులకు కూడా దానిని దానికి కలిపి పొలాలలో పయన పెట్టకుండా వుండేదాని. అందువల్ల వారు మయన చేసిన పత్తి అంత మంచిదయివుండేదాని. అందుచేతనే 1912 వ సంవత్సరము తరువాత దాని వెల తగ్గిపోయినది. అయినాగాని రయతుల కనేకులకు దానివల్ల కూడా ఇంకా లాభము వస్తూవుండెను.

21. జొన్నలు: — జొన్న గింజలను విత్తనములను మయనలకు పత్తి నీళ్లలో నానవేసి తేలిక పెరిగి కంజుల చేసినపుడు, ఆ కంజులకు చీడపట్టి చెడిపోవని కృతసాయపు కాళివారు కనుకొని, ఆ రోగాన్ని ఇట్లా అటంక పెట్టవచ్చునని తెలుసుకొన్నారు. 1915 వ సంవత్సరములో రయతులు తాము కనుకొనిన జొన్న మయనలకు ఇట్లా చికిత్స చేయదలచు మొదలుపెట్టినారు.

22. కనియట్లు: — దత్తమాగాణములలో, అనగా బల్లారి, కడప కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలలోని రయతులు తమ పొలాలలో వెదగగ్రులతో విత్తికయితలు పెరిగినతరువాత ఎప్పుడు లాగే బొరిగలతో నేలను కుదిచేవారు. తిరునెల్వేటి జిల్లాలోవున్న రయతులకు అటువంటి పనిముట్లను వాడదలచు తెలియకుండెను. 1913 వ సంవత్సరములో మన సర్కారువారి కృతసాయపు కాళివారు రయతులకు ప్రోత్సాహము చేసి 7,000 ఎకరాల పొలాలలో వెదగగ్రులను వాడేటట్లు చేసినారు. అలాటి వెదగగ్రులను వాడదలచునట్లు ఎకరానికి నుమాన 6 రూపాయల వరకు రయతులకు కచ్చు తగ్గిపోయినది. ఇంతేకాకుండా, ఎప్పుడు లాగే బొరిగల మూలముగా, పయన పెరుగుతువుండగానే సాగేటి చాలుల నకుమనుడే నేలను కుదిచేయదానికి సాధ్యమవుతుంది గనుక రయతులకు ఎక్కువ పంటలుపండినవి. ఇటువంటి పనిముట్లను వాడదలచునట్లు రయతులకు ఎకరము ఒకటింటికి 10 రూపాయలు లాభము వచ్చివుంటుంది.

23. మయనచేసిన మాటులన్నిటికంటే తేలిక ఫలితాగ్ర ముందు: — 1915 వ సంవత్సరమువరకున్న కృతసాయపు కాళివారు చేసినవని అంతటివల్లక; అనగా, కరి మొక్కలను ఒకటొకటిగా తీసి వారు పెట్టెట్లు చేయదలచునట్లు, కచ్చి ఆకులను ఎవరుగా వాడేటట్లు చేయదలచునట్లు, తేకవాడి పత్తి ఎక్కువ మంచివయి వుండేట్లు చేయదలచునట్లు, కాంబోడియా పత్తిని మన దేశములో తీసుకొనిరావదలచునట్లు చెరుకు మయనలకు వృద్ధిచేయదలచునట్లు, — వారు ఇటువంటి పనులన్నీటిని చేసినందువల్ల, మన రయతులకు సంవత్సరమునకు 100 లక్షల రూపాయల లాభమువచ్చేట్లు చేసేట్లయినది. ఇంతేకాకుండా, ఈ కృతసాయపు కాళివారు నేరే విధాలనూడా, అనగా, జొన్న మయనలకు చీడపట్టుకుండా ఉండేటట్లు చేయదలచునట్లు, చేపల పొలుకులను ఎవరుగా వాడేటట్లు చేయదలచునట్లు, వెదగగ్రులను వాడుకలోనికి తేవదలచునట్లు, — ఇటువంటి పనులను చేయదలచునట్లు కూడా, మన రయతులకు చాలా సహాయముచేసివున్నారు. ఈ కృతసాయపు కాళివారి నిమిత్తయి మన సర్కారువారు 1912-13 వ సంవత్సరములలో 4 లక్షల రూపాయలకుంటే తక్కువ సేమయ్యు కచ్చుచేసినారు. గనుక వారు కచ్చుచేసిన ఒక్కొక్క రూపాయకి బదులుగా మనరయతులకు 80 రూపాయలక ఎక్కువలాభము వచ్చినది.

24. మనదేశానికి ఇంతమేలు ఎట్లా కలిగినదంటే డిపార్టుమెంటువారు కృతసాయపు కృతయలకు కొంతగా చేసి వారిని బహువిధములలోవున్న మార్గమునకు గ్రామములలోవుండే రయతుల మధ్యకు జలకు మంచివద్దకులను నేర్పదలచునట్లునే ఇంకా వే ఈ డిపార్టుమెంటువారు కువిన తాళేవార్లు రయతులకు ఇటువంటి విషయముల నేర్పదలచునట్లు వారిని చాలా సమృద్ధముగా

మన చెన్నరాజ్యపు కృతసాయము 1915-1919 సంవత్సరములలో

గూర్చి ఇంకాకొన్ని విశేష కృతసాయ కాళివారు 1914 వ మన చేసేయన్న పనిని గూర్చి వాడి కృతసాయ పయన ప్రాసిన విషయ సంవత్సరమునుండి దరిమిలనుకూ: వల్ల చాలా అటంకములు కలిగి ఉండి ఇంకా ఎక్కువ పనిని క

నివార. 1914 వ సంవత్సరము మొదలును ఆ కాలవారు ఇ
వ్వవరకును ఏమీ పనులు చేసినట్లుగా రిపోర్టు చేసినట్లు
పూర్తిగా తెలియజేసినట్లుగా నమోదు చేయబడినది. వారు 1914
వ సంవత్సరము నుండియు వన రయితలకు ఏమీ పనులు
చేసినట్లుగా రిపోర్టు చేసినట్లుగా నమోదు చేయబడినట్లుగా
ఉన్నాయి.

వీరి మొక్కలకు ఒకటొకటిగా తీసి వారు పెట్టడము.
వీరి మొక్కలకు ఒకటొకటిగా తీసి అయినా, రెండు
మాడుగా చేసి అయినా వారు పెట్టడము ముందినది ఈ కాల
వారు వన రయితలకు ఇంకా చేయవలసినది. ఇట్లా చే
యడమువల్ల ఇచ్చిన ఫలము బట్టి ఏ ప్రజలకు ఉండునోమల
నిమిత్తము భావించుటలో ఎకరానికి 6 రూపాయల వరకు ర
యితలకు కర్మ తగ్గినట్లుగా ఉంది. ఈ కర్మ (ప్రకారము ఇప్పుడు
చాలామంది చేస్తూ ఉన్నట్లుగాను మొత్తము ఎన్ని ఎకరాల
లో ఇట్లా చేస్తూవున్నారో చెప్పడము వ్యక్తముగా నా
దు. కాని ఈ కర్మ ప్రకారము రయితలు చాలా చోట్లలో
వని చేస్తూ ఉన్నారని మాత్రము ఈ క్రింది దృష్టాంతముల కను
బడుచున్నది. 1916 వ సంవత్సరమున కోయిలూరు జిల్లా
లో భవని నది దగ్గర 4,600 ఎకరాలలో మాత్రమే ఈ
కర్మ ప్రకారము రయితలు వారు పెట్టుకొన్నారు. అయితే
1917 వ సంవత్సరములో 11,000 ఎకరాలలో వారు ఇట్లా
వారు పెట్టుకొనినారు.

వీరి చాలామంది వాడే ఎరువు మొదలయిన విషయములు.
అరవ జిల్లాలో ఉండే రయితలు చేసే ఎరువు వా
డడానికి చాలా యిష్టపడతూ ఉన్నందువల్ల ఈ కాలవారు
వాటి సహజము చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తూ ఉన్నా
రు. ఇంకా కాకుండా, రయితలు వచ్చి ఆకలులను కూడా
ఇప్పుడు ఎరువుగా వాడుకొంటూ ఉన్నారు. ఈ సంవత్సరము
లో ఈ కర్మనాకు కాలవారు 488 పుట్ల పచ్చిమొక్కల వి
త్తవలను రయితలకు అమ్మి ఉన్నారు గాని రయితలు ఆ
టువంటి ఎరువు ఇంకా కావలసినది కోరినారు. అందువల్ల
వారే అటువంటి మొక్కలను వయరు పెట్టుకొని ఇప్పుడు
ఎరువుగా వాడుకొంటూ ఉన్నారు వర్తమాన కూడా అటు
వంటి విత్తవలను ఇప్పుడు అమ్ముతూవున్నారని.

వర్షలో క్రొత్తరకలను వయరు పెట్టడము.
ఈ కాలవారు కంపానీలో మంగలూరులో ఉన్న కను
మూడిపాలములో వయరుచేసే భావమును కొనుక్కొనలేనని
రయితలకు ఇప్పుడు మార్పుగా చాలా ఇష్టముగానున్నది.
గనుక 1917-18 వ సంవత్సరమున ఈ కాలవారు వారికి ఈ
విత్తవలను 820 పుట్ల అమ్మినారు. ఈ విత్తవలను ఇక రైతు
లందు దొరకిన వాటికంటే ముందరి రయితలు గ్రహించి
నారు. అయితే ఇప్పుడు ఈ కాలవారు వన కర్మాగారానికి
కరవున పడినట్లు ఉన్న వ్యక్తుల ప్రయోజనములకు చాలా ముందరి
సిఫారసు చేయబడిన కొన్ని కొత్తరకల విత్తవలను త
యారుచేస్తూ ఉన్నారు. ఈ రకాలలో ఒకటి అది మొలచ
బడుతున్నట్లు జిల్లాలో అనేకమంది రయితలకు అమ్మిన కక్కిన
రకాలకంటే నూటికి 15 శాతము చొప్పున ఎక్కువగా వృ
ద్ధి అవుతుందని ఈ కాలవారు నమ్ముతున్నారు. ఇంకా రక
మూడూ ఇదివరకు అమ్మిన కక్కిన రకాలకంటే సమృద్ధి
గా పెరిగి వాటికంటే రెండు వారములు ముందుగానే పక్వ
మవుతుంది.

మూడి.
లింగనెల్లెల్లి జిల్లాలో మంగలూరు కలెక్షన్ కు క్రింద
కు ఎకరానికి 20 రూపాయలవరకు లాభమును తెచ్చే వ
రొక నిధియైన పత్రిక వ్యవసాయ కాలవారు వయరు పె
ట్టుచున్నారు. మొత్తము లింగనెల్లెల్లి, రామనాడు, మధుర జి
ల్లాలో నుమారు 600,000 ఎకరాల భూమి పత్రికలకు కిం
నున్నది. ఈ జిల్లాలలో 1917-18 వ సంవత్సరమున
1,000 ఎకరాలలో ఈ క్రొత్తరక పత్రిక వయరు పెట్టబడిన
ందువల్ల ఆ సంవత్సరములో రయితలకు నుమారు 50 ల
రూపాయల లాభము దొరికినది. 1918-19 వ సంవత్సర
దాదాపుగా ఆ 600,000 ఎకరాల భూమిలోనున్న
రకము పత్రికయే వయరు పెట్టబడినది. గనుక రయ
10 లకుల రూపాయలకంటే ఎక్కువ లాభము వచ్చి
1 ఇంటి కాకుండా, ఈ రకము పత్రికే తెలు
పత్రిక వయరుచేయబడుతున్నట్లుగా కూడా వయరు
చేయబడుతుంది. ఇదిన్నీగాక, ఈ కాలవారు కాంగో
ఒక ఎక్కువ మంది రకమును వృద్ధిచేయడా
కు చేస్తూ ఉన్నారు. కాంగోదియ పత్రిక

వస్తు ఉన్న వ్యాధులు ఇకను రావడానికి ఉండేట్లుగా కూడా
వారు ప్రయత్నము చేస్తుఉన్నారు.

మొదట
ఈ కాలవారు ఉత్తర కర్మాగారము చేరియున్న జి
ల్లాలలో ఉండే రయితలకు నుమారు 50,000 మంది రకపు
వెనుకగడలను రయరు పెట్టడానికి అమ్మినారు. కర్నూలు
జిల్లాలో ఉన్న రయితలు ఒక మంచి రకపు పొయ్యిని వారు
కోడడమువల్ల వారు వందే ప్రతి పుట్టెను పెట్టుకొనినారు
6 రూపాయల వయరు వస్తుందని ఈ కాలవారు వారికి చూ
పించియున్నారు. వశీలు ఆర్కాడు మంగలూరు జిల్లాలలో
ఉండే రయితలకు ఈ కాలవారు 114,000 మంది రకపు
వెనుకగడలను వారు వయరు పెట్టుకొనడానికి కయ అమ్మి
ఉన్నారు. వశీలు కవరా జిల్లాలో వెనుకపడే భూమి
2,800 ఎకరాలకంటే ఎక్కువ ఉన్నది. వాటిలో నూటికి
90 ఎకరాల చొప్పున ఈ కాలవారు పెట్టుకొనిన పెడమోరిను
అనే వెనుక వారి వయరు పెట్టబడి యున్నది. క రకము
వెనుకను అడవిచెరువులు సాధారణముగా పాగుచేయవు
గనుక రయితలకు ఇతే ఎక్కువ ఇష్టమునందు యున్నది.

మొదటి
ఈ మంటల సాధారణముగా పట్టుకూ ఉండే చీద
ఇకను పట్టుకూ ఉండేట్లుగా చేయడానికి ఈ కాలవారు
1918 వ సంవత్సరమున 140,000 ఎకరాలలో వెనుకగడి
గిన విత్తవలను వయరుకు క్రమ సీక్వెన్స్ చేసిన వయరు పెట్టిం
చినారు. ఇట్లా చేయడంవల్ల మొత్తము రయితలకు ఎకరాకు
ఒకటింటి నుమారు 2 రూపాయల లాభము వచ్చినది.

వేల ఎరువు
వేలమంది నయరైతులకు వస్తు చేపమంటు వేల
ఎరువు అంతము ఈ కాలవారు కొనివేసి వేలమంటూ రయ
తలకు వందపెట్టడానికి పూనుకొన్నారు. వారు ఇట్లా చేసి
వందలకు చాలా మేలు కలిగినది. పొయ్యి సంవత్సరమున
వారు కత్తి పట్ల చేపమంటుకొని మన చెన్నరాజ్యమునందకు
అమ్మించినారు. అందువల్ల మన రయితలకు చాలా మేలు
కలిగినది. ఇటువంటి మంటల కొనడానికిన్ని నుమలలో
చేయడానికిన్ని దానిని ఒకచోట పోచివేసి ఉంచి రయిత
లకు అమ్మివేయడానికిన్ని ఈ కాలవారు చాలా ప్రయత్నపడ
వలసి యుండెను. దానిని అమ్మితే లాభమువస్తుంది అని వారు
చూపించి ఉన్నారు. గనుక మన ప్రజలు ఈ వ్యాపారమును
కూడా మొదలుపెట్టితే చాలా లాభము ఉంటుంది.

వనకర్మాగారంలో పొలాలను దున్నడము
ఈ వర్షమున ఈ కాలవారు మొట్టమొదట లింగనెల్లెల్లి
జిల్లాలోని రయితలకు సేపికాకు. 1917-18 వ సంవత్సరము
లో అక్కడ 19,000 ఎకరాల భూమి ఈ విధముగా దున్న
బడినది. ఆ సంవత్సరములో రయితలు ఈ కాలవారివద్దకుండి
208 వెనకగడలను కొనుక్కొనినారు. ఇటువంటి పనియిట్లు
వాడడమువల్ల రయితలకు ఎకరానికి కనీసము 10 రూపాయల
చొప్పున లాభమువస్తుందని అంచనా వేయబడి యున్నది. 1906
వ సంవత్సరములో లింగనెల్లెల్లి జిల్లాలో నుండే ఏ రయిత
కున్న ఇటువంటి వెనకగడలను వాడడము ఎంతమాత్రమును
తెలియబడినది. గనుక ఈ ఒక్క విషయములో మాత్రమే
అక్కడ ఉండే రయితలకు ప్రతిసంవత్సరమునూ వాదా
పున 2 లకుల రూపాయల లాభము ఇప్పుడు వస్తూ ఉన్నది.
ఇది ఈ ఉపకారమును ఈ కాలవారే చేసియున్నారు.

150 పుట్ల పుత్తము ఉంచెదము
అంగోగ్యమును కాల్వలనువలనను జొంతుకు నాల్గ
కొడకలైన కొన్ని నిధులను అనుసరించుటవలననే కలు
నుచున్నది. ఈ ఉత్తమునైన పుత్తము అంగోగ్యమున
యనుకొనుకొని తీరసాధ్యమును దృఢపరచును. ఆ
యోగ్యతగ్గిన ఇప్పించును. ఈ పుత్తము ఇకనూగా
నియోజనము. పొట్టుచాల్చును ఈ పుత్తము కంటే
ము. కంటే ప్రయోజనము.
వైద్యకాశ్రమ ముగిసేంతకే గోవిందజీ,
అంతకన్నగూ కోవలంబం, 157 మార్చి 1918 నానా

విన్నపము

అయ్యో! శ్రీశైలమునకున్న మహాభక్తుల పాదార్పణ
ని అన్నపాదాలని నందిస్తున్నారాని. ఈ 1-2-3 కలెక్షన్
కానట్టి చండా మనియార్డును చేయగోరింది. కాను ఎవరి
చేయకు కోరుదుకో వారిని వెలుడగోరింది. పనిచేయుటకు
లకు భక్తులను అను జీవించుటకు వియ్యము నా కింకారి
నమిపించికోరింది మొట్టమొదట ఉండుటవల్ల ఇకను లాభ
మునకు గాని అనగా రూపాయ 1-కి 1 1/2 శేరెనా వారక
పోవుటయు, కూలీలు, బండ్లు మొదలగు వాటికి యిప్పటికంటే
కర్మ ఎక్కువ అవుటయు అందువల్ల కొంత అనవసర భక్తులు
అయి స్వామిద్రోహిని భక్తావారిని అనుదను ఇప్పుడే ప్రభు
యిచ్చిరిని, గాన యిచ్చడంపడి పనిచేయుటవల్ల దగ్గరలేక
పోయినట్లుంటే స్వామిద్రవ్యము మొట్టమొదట అనునయి
భక్తిభక్తులు రైల్వే, బండ్లు, వడవల మొదలగువానికి తమ
కొనగిన స్వామిద్రవ్యము వృధా అనునయి తమ దర్శనము
నకు రావలసిన ఈ కాలము, అప్పు, పొట్టుభక్తుల క్రింద
స్వామిద్రవ్యము వృధాపరచినవారము వారు లొంగించుటకు,
చండా మంపులలో తమకు నున్నదీనిన శివస్వామిద్రవ్యము
వచ్చునకు భయముతో యిట్లు ప్రాదుర్బింబునవను ఉండు
చుటకు ప్రార్థన:-

ఇప్పటికే సమర్పించిన చండావారుల లీస్తు అమ్మ
అయిన వారముగోళులలోగా చండా మంపులలో శివు
కూడ అమ్మనేయించి చండావారుల లీస్తు పంపవలసింది. గాన
తీసుకుపోయి చండా మంపలెనని ప్రార్థన. ప్రతివండా
కానున పూర్తిగా వారి అడవిను చండా పామును
వెలుపుట అనవసరము గనుక తప్పక వార్ష ప్రాయశ్చితము.
చాగంటి వీరమల్లికార్జున లింగం ఆయుధవారి,
శ్రీశైలము, అత్తకూరుపాడు, నందికోలుమారు తాలూకా,
కర్నూరుజిల్లా.

శుభం
శ్రీశైలమునకున్న మహాభక్తుల పాదార్పణ
ప్రతిష్ఠాహ్వన శుభలేఖ

శ్రీశైలమునకున్న మహాభక్తుల పాదార్పణ
ప్రతిష్ఠాహ్వన శుభలేఖ

స్వస్తి శ్రీ, శివార్చనము సంవత్సర మూల కుర్చు 3 కుర్చు
వారము నుడియు 1-2-3 మింగునయిన ప్రతిష్ఠలకు
జననకల్పమును, పాపము కుర్చు 3 శివవారము మనరన్న
మంగ, ప్రతిష్ఠాసంకల్పమును, ఈ కుర్చు 3 సోమవారము
రేఖితశ్రీ మింగునయిన ఘో 3-4-5 విగడియలకు
ప్రతిష్ఠలు యీ క్రింద వివరించిన మహాభక్తులకు ప్రత్య
సహాయముల జరిగించుటనున్నది.

1 విజయనగర వాస్తవ్యులు మురారీరామశ్రీ, వారా
లింగయ్యగారి మహామహు మార్య ప్రకారం గానకుల
సక్రమ ప్రతిష్ఠయిను, 2. విజయనగర వాస్తవ్యులు మురారీ,
వారా వీరభద్రస్వామి గానకుల శ్రీ వీరభద్ర ప్రతిష్ఠయిను,
3. విజయనగర వాస్తవ్యులు మురారీరామశ్రీ, పశుమర్తి
గురుమూర్తి గానకుల శ్రీ వీరభద్రప్రతిష్ఠ మరియుకటియు,
4. నీకిదిరాబాదు వాస్తవ్యులకు శివాలయ నరన కలన
లింగప్రతిష్ఠయి, 5. వరంగల్ వాస్తవ్యులకు శివాలయ
శివాలయలన కింగప్రతిష్ఠయి, 6. శ్రీశైల వాస్తవ్యులకు
ఆరాధ్యరామ్మాయి దైవ చాగంటి వీరమల్లికార్జునలింగం
అయ్యవారిలన లింగప్రతిష్ఠయి, 7. మురారీ, పదాల రామ
య్యగారు భూమంజి రెడ్లు, కందలపాక, రామవంశభక్తుల
తాలూకా గోదావరజిల్లా వీరలన ఒకప్రతిష్ఠయిను వరవశీల
బురు పెద్దల సక్రయివారి గాన ఏలూరుమూర్తిలకు
తమకు నడుంబుల సవరివార బంధుమిత్రసహితముగా నిచ్చే
సమయ ప్రకారమును జరిగించుటగా ఏ సహాయము చేయ
తగినవారు ఆ సహాయము చేయుటకును, అసందించువారు అసం
దించుటకును ప్రార్థించుచున్నాము. ఇట్లు భక్తవిధియిను,
వీరల కరవున చాగంటి వీరమల్లికార్జునలింగం ఆయుధవారు,
అత్తకూరు పాడు, నందికోలుమారు తాలూకా, కర్నూరుజిల్లా.

**TelegraPhic
'RATNACO,**

నుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1920 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి నెల 28 వ తారీఖులోపుగా మా మందులను నొకేసారిగ రూపొందించుకొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

ఈ క్రమముగా కొనువారలకు ఖర తగ్గించి యివ్వబడును.

జి. పి. గ కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుకారి యింతయు కొలదికరణ మాత్రమే ముద్రింపబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము | పండ్లపొడి | మోహినితైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0 | డబ్బి 1-కి 0-2-0 | సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, తైలము, పడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, చిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా కల దు. 0-10-0; డబ్బి 1-కి దు. 5-12-0. పోస్టుఖర్చు వేలు.

అమృతాంజనం డి పో, } 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి, 6, తంబుకెట్టి పిత్తి, మదరాసు.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన పరిమళద్రవ్యము

ఓటో దిల్బహారు (రిజిస్టర్)

పరిమళద్రవ్యముల కన్నీటికి నిది రాజు

ఇండియా శ్రేయశుండు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల మరకములను ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపబడినది.

దీనిలో సారాయి సంబంధ మేమియును లేదు గాన ఆచార వరులందరనునూడ దీనిని నిరభ్యంతరముగ సుఖయోగింపవచ్చును. ఈ విధములగు పుష్పముల సువాసన దీనియందు గలదు. ఒకటిరెండు చుక్కలు తేలుదమాయమిద వేసిన చాలును. అప్పుడే కోనీ తెచ్చిన పువ్వులకులన వ్యాపించు పరిమళమువంటి పరిమళ మవరిమితులకు వ్యాపించుచుండును. దీని సువాసన నిలచునంత కాలము చురచు పరిమళద్రవ్యములను నిలువదు. వెర్షన్ నైజ (అరబిక్ స్పెష్) రు 2-0-0 మర్బన్ నైజ రు 0-12-0 ఇన్స్ నైజ రు 0-8-0 వి.పి. చార్జి రు 0-5-0. మిథులమునందు దొరకనిచో క్రింది పోల్ ఏజెంట్లకు వ్రాయుదు.

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

(D 126 W 100) 155 జమ్నాచునీడు, బొంబాయి.

విప్రేక్షా సహితమైన డా. పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరి

అవధిభక్తి రక్తమువలన జనించు శాస్త్రములలో నీతియునంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను, గంధములను పొందజేయు, (పాత పుస్తకములకు అన్ని విధములవలన గలను మరక కోగములను పోగొట్టును. (30)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి వనోపధి సారసవరినా గుణ మిచ్చును నిశ్చయము. సావంతుని మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైతే పోషణముల పోగొట్టును. కఠినమునందలి పాతరకపోషణమును, మలబద్ధమును శాస్త్రసంబంధమును పోషులను పోగొట్టిరక్తమును స్వేదనమును. కఠినరొగ్గమును గలగజేయును. 15 పోషణ పరిమళములకు 4 కొమ్మ బుడ్డిలో అమృతమును.

పాపైటరు. — పి. డి. సావంత్, 144. ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor: P. D. SAVANT, Fanawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

ఆత్మజ్ఞానా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మనితీ. జన్మముల సర్వావధును గురించిన శాస్త్రముల గ్రంథకర్త: — డా. జగన్నాథస్వామిగారు, వి. ఇన్స్ నైజ చక్కని గ్రంథము. రు. రు. 12-0-0. మనోజరు, ఆంధ్రవక్రికా కార్యాలయము పోస్టుఖర్చు నెం. 312, మదరాసు.

Advertisement for Zandu Pharmaceuticals, featuring text about various medicines and their benefits, including 'బృహత్ మంజుష్టాదిక్వధ' and 'చంద్రవర్ణగుటి'.

నోటీసు Sites For Sale, నివేశనస్థలముల విక్రయం

లెజవాడ గ్రామ వికీంగుహం పేటలోను అరందల్ పేటలోను వున్న తేలప్రోలు యస్టేటులొనగు భూమి నివేశన స్థలములు 28-2-1920 తేదిన యున్న తరువాత తేదీనున్న లెజవాడ ప్రిజ్ సీటర్ డిప్రెట్టు మానవజుకోర్టుకు సమీపము లో వున్న కలక అడివీకర్డు కట్టియగా పేటం వేయబడును గనుక కావలసినవారు శ్రయముగాగాని, యేజింట్లద్వారాగా గాని, హాజరై పాటు పొందుకోవలసినది.

పాటుపర్చుటకు గురించిగాని, స్థలములను గురించిగాని యింతా యేకపీఠముగాని తెలియగోరుతారు మాజీమే ముఖం లో తేలప్రోలు యస్టేటు మాజూరు ఆఫీసుకు వ్రాసినయెడల, తెలియగలదు.

(2055) శోభనాద్రి అప్పారావు తేలప్రోలు జమీందార్లు తేలప్రోలు యస్టేటు జమీందార్లగాని మాజూరుఆఫీసు మాజీమే 27-1-20 తేది.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవర్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

- 1. లక్ష్మీవిలాసరసము: — లక్షీకలకుల ప్లేగురోగము ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోధింపబడును. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా వరుయొద్ద నుండే నీని ప్లేగుకు చక్కోత్తమమైన సిద్ధావధము చేయబడి లేదని తామే సంశోషముగ చిట్కగలము. దినబ్యరము, మూడవ కాలవర బ్యరములు, సన్న పాతము మొదలగునవి తప్పక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, రు. 1 ఇళాం. (594-801)
- 2. శ్రీనివాసతైలం: — ప్లేగుగడ్డలకును, నందల నొప్పి పోవుటకును మునిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, రు. 1 ఇళాం.
- 3. వైశ్యానరాసనం: — దీనిని నేనించినప్పటి నుండియే మూత్రమున కట్టక (కలరా) కాంతిలేని, కిరణలే, అజీర్ణ భేదము గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, రు. 1 ఇళాం.
- 4. కామభోద రసము: — విద్వంతుల బలకారి; తియ్యని మందు. మందము, చులబద్ధము, అజీర లేని, కృత్యము, కడు పుష్పియించుట, ఆకలిలేవందుట మొదలగునవి గుణములందు విద్వంతుల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0 రు. 1 ఇళాం.
- 5. లోకానుభూత రక్తగ్రాహకము: — విద్వంతుల కడు

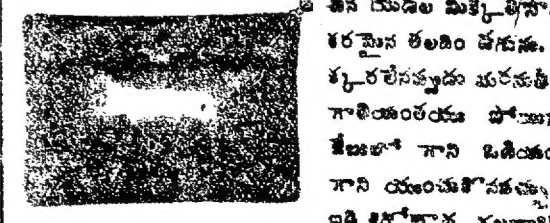
క్తు ముదిరినవారికి, కాలింకలం ఈ రక్తగ్రాహక కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కిరణారం, పూర్వపాయువు, చులబద్ధం, బ్య రం, చలిబద్ధము, దుర్బలము మొదలగు యిం కవలేక రోగములను గుణములే గలను.

Table with 2 columns: Price per unit and Total price. Rows include 250 units for 0-4-0, 500 units for 1-8-0, 12-8 for 2-12-0, and 25-8 for 5-8-0.

(తలి కొవ ధముతో కూడ అనుసానము తెలుగున పంపబడును. శ్రీ నీతారాయన వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము. వివోదమైన గాలి తలగడలు.

నీటిండుండు కొకయొక్క మరచిలను తీసికొని కావలసినవలన గాలిని నింపుకొని మరను మానువలెకత తీసి

దీని యెడల మిక్కిలిసాధ్య కరమైన తలదిం చేగును. ఆ క్కరలేనప్పుడు మరనువలె గాలింతులయె పోయినకే తేలుతో గాలి ఒడియించ గాలి యెంచుకొనవచ్చును. ఇది కోరబాధ గలవారికిని వియోజింతులకు తదితర ప్రరాసామాన్యమునకును మిగుల యోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సాధ్యమును పొందును. తలదిండు 1-కి అణాలు 0-8-0, తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము. (536) చిరునామా: — ధనలక్ష్మి కంపెనీ, నెం. 6, వెంకటేశుక్రిపిత్తి, సామకూరుపేట, మద్రా

L. B. Holliday & Co., Ltd.,

(1914)

Huddersfield ENGLAND.

Basic Colour

Acridine Yellow R, 2R.
Auramine O Conc., O II.
Basic Black G Conc., R. Conc.
Basic Green B Conc., G Conc.
Bismarck Brown R, R Conc.
Chrysoidine R Powder, R Conc. Powder
Chrysoidine Y Powder, Y Conc. Powder,
Indoline Blue.
Juta Black R Conc., G Conc.

Magenta Powder
Malachite G
Malachite Green Powder
Marine Blue H
Methylene Blue BB Conc., BB Ex.
O no. BEN, R Conc., R Extra Conc.,
RN. ZF Powder, ZF Conc., Crystals
Methylene Green B Paste
Methylene Violet 2B Conc., 2R Conc.

Methyle Violet 6B Extra, 2B Extra, Extra Ex-
tra, 2R Extra, 4R Extra, 6R Extra.
New Phosphine R
Phenylene Brown PD, PD Conc.
Russian Red
Safranin BFF
Safranin BS, BS cConc., RFF, RFF
Conc., G. G Con
Tannin Halotrope.

Sulphide Colours

Thionone Black Paste.
Thionone Black PL Conc., PR Conc
RN., 6R.
Thionone Brilliant Blue G.R.
Thionone Brown R. Conc., 2R Conc.
Thionone Corinth B Conc., G Conc.

Thionone Dark Brown M
Thionone Deep Black P Conc.,
Thionone Drab R, G.
Thionone Green R, 2G, 5G.
Thionone Indigo R.B
Thionone Isabellina

Thionone Khaki G.
Thionone Navy Blue B Conc., 2R Con
Thionone Printing Black New
Thionone Yellow G. R.

Mordant Colours

Alizarine Red SF Paste
Anteacene Blue BP Paste, 2B Paste 2B
Powder, 2BR Powder.
Anthraquinone Violet B Powder
Brilliant Chrome Violet 2B Paste
Diadem Chrome Black S, GN Extra, HN
Extra, H Extra BX, F.

Diadem Chrome Blue Black H3 Extra
Diadem Chrome Green B
Diadem Chrome Red BR
Gambine G Extra Paste
Monochrome Brown H Paste, G Paste H N
Paste, GN Paste.

Monochrome Grey WM
Monochrome Orange R Paste
Monochrome Yellow GF Paste GFN Paste
Print Orange R Paste
Print Yellow G Paste.

Acid Colours

Acid Black.
Acid Magenta N
Acid Prune V
Acid Scarlet 4R.
Ad Yellow G.
Acid Cardinal B.

Brilliant Bordeaux B.
Carmoisine S
Fast Red A, A New.
Naphthol Blue Black 6B.
Naphthol Yellow S,
Naphthylamine Black H, 2B, 4B.

Orange II IV.
Ponceau 2R, 2R, Conc., 4R 4R, Conc.
G G Conc.
Tartazine Supra N, RN, S.
Wool Scarlet 5R.

Direct Colours

Berzo Purpurine 4B, 6R.
Conc. Red.
Diazamine Fast Yellow H.
Paramine Black R Extra.
Paramine Direct Black BH.

Paramine Direct Blue 2B.
Paramine Direct Brown G, 2G.
Paramine Direct Brown M.
Paramine Direct Green B, G.
Paramine Direct Orange B, G.

Paramine Direct Violet N
Paramine Direct Yellow Y, R, 2R, 2G.
Paramine Fast Bordeaux B
Paraphenine Yellow G

Vat Colours

Hydranthrene Brilliant Copper D
Hydranthrene Brown B Paste
Hydranthrene Brown BG Paste

Hydranthrene Dark Blue Paste
Hydranthrene Green Paste

Hydranthrene Olive R
Hydranthrene Violet Paste

Union Colours

Union Black
Union Orange Brown R

Union Orange Brown R, G
Union Orange R

Union Rose RG

Oil Colours

Brilliant Oil Black in lumps.
Brilliant Oil Crimson in lumps
Brilliant Oil Green in lumps
Brilliant Oil Green B in lumps

Brilliant Oil Orange R in lumps
Brilliant Oil Orange Y in lumps
Brilliant Oil Red in lumps

Brilliant Oil Violet in lumps
Brilliant Oil Yellow in lumps
Sudan I, II, III

Spirit Colours

Spirit Black
Spirit Blue
Spirit Green

Spirit Orange
Spirit Red

Spirit Violet
Spirit Yellow

Leather Colours

Basic Dark Brown P
Basic Tan O
Chrome Leather Black B

Chrome Leather Black G
Chrome Leather Brown D
Chrome Leather Brown G

Chrome Leather Tan 2G
Dark Acid Brown LR
Light Acid Brown L

Samples and Quotations application.

SELLING AGENTS:

Dolatram Kashiram & Co.,

Rogay Building, Apollo Street Fort, Bombay.

Telephone No. 4052 & 3658.

Telegrams. "MAMADOXAP"

Sub agents Wanted Everywhere Terms on Application.

నమకము

1842

బంగారు, వెండి, రత్నములు

నగలును, ఇతర వస్తువులును

నాకును దానిని తిచ్చుకొని వైకను ఇచ్చుదును.

ఉమిడి - రామయ్య కెట్టి,

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,

25, వైవాణ్ణాచుకోడ్డు, మదరాసు.

వచ్చు వస్తువులనాడు, భూమిలోను నడువన శర
వ ఉన్నాడు వచ్చిన వస్తువులను వేరవేరుచును. తయారు
న తయారు అయిన వస్తువులను అమ్మకమేరకు నడువన
న ఉన్నవారును. ఒకటి అమ్మకమేరకు నడువన రయారు
ఉన్న వారికి వాటి మామూలు రేటును కోరుచు.

మలయ చందనము

గనేరియా అను నగరమునకు మకరము.

ఉత్తరము లేదు. పిమ్మట కోర్కె వదిలెను
ఎలుపు, తొలుపు, కచ్చు, అను చూ-
చు ఉన్నవారు నగరమునకు మామూ-
లైతరము మామూలు. అనేక రాజు
వరుసలవారు వానిని గొప్ప
దొంగము. మొదటి 1-6 ను 2-4-0

పంచంగము

రాజనందనపురము. త్రిపాదవారిది. అనేక

ధర్మశాస్త్రములు. యములు కలవు. మొ 1-కి 0-2-0.

నాలుగు ప్రతులకు తక్కువ చంపబడవు.

(1251) గంధర్వపార్వతి, రాజమం.

వైద్యగ్రంథములు

కావ్యము ఆచారము లక్ష్మీకతి బి. ఎ., ఎం. బి. సి. ఎం.

గారిచే రచయించబడినవి.

1. ఆయుర్వ్యాఖ్య 0-12-0
 2. చంద్రిక 1-0-0
 3. కలహ 0-7-0
 4. మలేరియా (చరిత్రము) 0-7-0
 5. ఆయుర్వేదమునందుకొన్ని ప్రశ్న ప్రయోగములు 4-0
 6. Principles of Ayurvedic Treatment (English) 0 8-0
 7. Some Important Prescriptions in Ayurvedic (English) 0-4-0
- ఈ గ్రంథములు భారతవారు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద భాష
భాషానువాది 19 వారినుకొన్న, మౌంట్ రోడ్డు, చెన్నై
ఇది అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. (1985)